

Izgube pokrite — prispevki nerazvitim preveliki

Ljubljana, 9. marca »Prispevki za nerazvite so preveliki,« so menili delegati delavskega sveta sozd, ko so se seznanili s predhodno informacijo o rezultatih poslovanja v preteklem letu. Glede na leto poprej so v povprečju ti prispevki v našem sistemu štirikrat večji, pri posameznih članicah pa tudi do trinajstkrat. Sicer pa so največ pozornosti namenili razpravi o pokrivanju izgub.

Slavko Glinšek, podpredsednik poslovnega odbora SOZD je orisal položaj OZD, ki so leto 1987 končale z izgubo. Poudaril je, da se je lani obseg izgub relativno zmanjšal, istočasno pa so se zmanjšala tudi sredstva, ki jih v okviru sozd namenimo za njihovo pokrivanje.

Največ v kmetijstvu

Večino izgub so pridelali v kmetijstvu, kjer prednjačita vinogradništvo in mlečna proizvodnja. V kar treh organizacijah (M-Agrokombinat Krško, M-KZ Črnomelj in M-Kmetijsko gospodarstvo Kočevje) se izgube kopičijo že drugo leto zapored. Sanacijska komisija je o njihovih sanacijskih programih menila, da so ustrezni, da pa jih je treba še nekoliko dopolniti. V M-KZ Črnomelj, TZO Kmetijstvo, ki je imelo 102.554.418 dinarjev izgube, bo potrebno poleg ukrepov, ki so predvideni v sanacijskem programu, tudi povečati obseg poslovanja, ki bo moralo biti mnogo bolj racionalno. Zmanjšati bo potrebno vse stroške in število zaposlenih prilagoditi poslovnim rezultatom. V M-Agrokombinatu Krško sta kar dva tozda z izgubami, in sicer tozd Poljedelstvomeso, ki ima 216.614.801 dinarjev izgube in tozd Vinogradništvo kleti, ki ima izgubo v višini okroglih 235 milijonov dinarjev.

Na izgubo prvega je vplivala vrsta vzrokov, ki bi jih lahko ocenili kot objektivne, saj so ceno prašičjega mesa in koruze, mo-

dre glave naše administracije spravile v takšno nesorazmerje, da je nujno pripeljalo živinorejce do rdečih števil. Poleg tega so se na farmi srečevali s prašičjimi boleznimi, nerešeno je vprašanje odškodnin zaradi izmikanja občinskih in republiških organov, prav tako pa se farma še vedno otepa z ekološko problematiko. Ukrepi, ki jih v tozdu in DO predlagajo za sanacijo izgub, najbrž ne bodo povsem zadostovali, nedvomno pa bodo izgubo precej omilili.

Ko je komisija za sanacijo ocenjevala program tozda Vinogradništvo kleti, je menila, da se mora ta organizacija bolj usmeriti v učinkovito trženje, pri čemer bi bila potrebna ustrezna propagandna akcija za prodajo cvička, katerega prodaja v zadnjem času nazaduje.

Kako pa bo s tozdom Govedoreja M-Kmetijskega gospodarstva Kočevje, pa bi vedela lahko le kakšna stara ciganka. Vse preveč je namreč zunanjih dejavnikov, ki vplivajo na poslovanje govedorejcev, da bi lahko ti sami razrešili svoje probleme. Vsekakor v tem tozdu ni možno organizirati takšne tržne proizvodnje, ki bi pokrila izgubo, za katero je poleg zunanjih dejavnikov krivih tudi več subjektivnih vrvokov, ki bi jih lahko z malo več dobre volje odpravili.

K tem velikim izgubarjem moramo dodati še manjšega — tozd Javornik, Mercator-Rudarja iz Idrije, ki je imel 79.530.762 di-

narjev izgub. Vse te izgube bomo v Mercatorju pokrili s sredstvi, ki bi jih sicer morali dati v sklade skupnih rezerv, znaten delež pa bodo prispevali poslovni partnerji sozda.

TZO Kmetijstvo iz Črnomlja bo tako dobil 34,2 milijona sanacijskega kredita iz združenih sredstev članic, 30,2 milijona dinarjev bo dobil kot nepovratna sredstva članic sozda ter 38 milijonov dinarjev sanacijskih kreditov poslovnih partnerjev sozda. Tozd Govedoreja iz Kočevja pa bo dobil 596,2 milijona sanacijskih kreditov, 53,2 milijona dinarjev ne-

Nadaljevanje na 4. strani

Poslovni center »M« uradno odprt

Andrej Dvoršak

Spremeniti položaj trgovine...

Čeprav poslovni center Mercatorja na Titovi 137 še ni bil povsem dograjen in tudi okolica ni bila urejena, so se vanj v začetku letošnjega leta že vselile vse organizacije sozda, za katere je bil zgrajen in 4. marca je bila uradna otvoritev, na kateri je bil slavnostni govornik Dušan Šinigoj, predsednik IS SR Slovenije.

Otvoritve so se poleg vodilnih delavcev sozda in poslovnih partnerjev udeležili tudi številni politični funkcionarji, med njimi Milan Kučan, Leopold Maček — Matija, general Svetozar Višnjič, Marko Bulc in Nuša Kerševan.

Pohvala stavbi in poslovanju

»Čestitam vam ob vselitvi v to prekrasno novo poslopje, ki spa-

da med najlepše arhitektonske stvaritve zadnjega časa v Ljubljani. Upam pa, da zgradba ni le razkošen in mogočen objekt, ampak da ste tudi pravilno ocenili smisel te investicije z vidika funkcionalnosti in z vidika prispevka k izboljšanju organizacije dela v vašem sozdu.

Stavba nedvomno razrešuje problem razpršenosti služb sozda in prostorsko stisko, s katerim ste se ubadali že vrsto let.

Glasililo je namenjeno na naslov:

Glasililo delavcev in združenih kmetov sozd
Mercator — Kmetijstvo Industrija Trgovina

Leto XXV

Ljubljana, marec 1988

št.: 3

Slavnostni govornik Dušan Šinigoj: »Žal drži, da je trgovina družbeno zanemarjena...« Foto: Janez Zrnec

Želim vam torej v novih poslovnih prostorih dobro počutje in učinkovito delo,« je uvodoma dejal slavnostni govornik Dušan Šinigoj ter nadaljeval: »Z 20.000 zaposlenimi in še dobrimi 20.000 kmeti kooperanti je SOZD MERCATOR-KIT eden največjih poslovnih sistemov v Sloveniji. Ugodno je slišati, da posluje tudi v današnjih kriznih razmerah uspešno, praktično brez izgub in z nadpovprečno stopnjo akumulacije. Prepričan sem, da tudi dokončni podatki iz lanskega zaključnega računa ne bodo te slike pokvarili.

No, ti podatki, navsezadnje pa tudi vaša nova stavba, vendarle nekoliko relativizirajo splošno jadedikovanje o izjemno slabem ekonomskem položaju pri nas. Da se prav razumemo: mislim na ekonomski položaj trgovine v ekonomskem smislu in še zlasti njeno vlogo posrednika med proizvodnjo ter potrošnikom.

Kar zadeva širši položaj in vlogo trgovine v sistemu, pa bo žal držalo, da je družbeno zanemarjena že vrsto let in da je s tem tudi zmanjšana njena zmožnost pozitivnega vpliva na gospodarske tokove.

Preteklost pa storke

Nekako zadnjih petnajst let živi trgovina pod nekakšnim pritiskom dogmatskih predsodkov, pod nekakšnim sumom socialističnega nebodigatreba, ki le parazitira na dohodku proizvajalca in si prisvaja iz njega nezasluzen del. Iz tega pa potem izhaja miselnost, češ da je treba gledati trgovcem pod prste in paziti na to, da se trgovina ne bi razbohotila. Žal taki, sicer le redko izrečeni, a v nekaterih glavah še vedno vsajeni predsodki, predstavljajo sestavni del tiste ideologije, ki tudi nasploh le govori o trgu in tržnih zakonitostih, na tihem pa o

Nadaljevanje na 2. strani

Spremeniti položaj trgovine...

Nadaljevanje s 1. strani

tem dvomi ali pa se trga celo naskrivaj boji.

Ni naključje, ampak značilnost, da v družbenih analizah in programskih dokumentih zadnjih let še vedno skoraj ne omenjamo trgovine, ali pa skrajno previdno, čeprav govorimo veliko o trgu in njegovih zakonitostih. In prav tako ni naključje, ampak napaka, da tekoča ekonomska politika, cenovna, bančno-kreditna, ignorira trgovino ali celo z nekaterimi potezami slabi njeno ekonomsko vlogo.

Zaradi dolgoletne neustrezne politike do trgovine imamo danes absurden položaj, v katerem trgovina posluje le s četrtino lastnih in s tremi četrtinami kreditnih sredstev. Poleg bank jo kreditirajo celo dobavitelji, namesto da bi bilo obratno. V ustvarjanju družbenega proizvoda Slovenije je udeležena s 17 odstotki, v investicijah pa le s 4 odstotki.

Prihodnost — odprta konkurenca

Tvorce ekonomskega sistema in tekoče ekonomske politike vsekakor čaka naloga, da v kontekstu siceršnjih ukrepov in predvidenih sprememb v smeri tržnega gospodarstva temeljiteje proučijo in revidirajo položaj trgovine. Osnovni cilj bi moral biti, da se trgovini omogoči prek marž ali udeležbe v malo-prodajni ceni postopoma oblikovati večji lastni kapital, vendar ne na osnovi lokalnih in regionalnih monopolov, ampak na osnovi kvalitetnega dela, v pogojih čim večje in čim ostrejšje konkurence, ob popolni odprtosti jugoslovanskega trga.

Pred petnajstimi leti, ob spopadu s tehno-kratizmom, se je trgovini očitalo, da si je v povezavi z lokalnimi političnimi strukturami priborila monopolne pozicije na posameznih območjih, kar ji je omogočilo oblast in prevlado nad proizvodnjo in nesorazmerne dobičke na račun dobaviteljev. Toda temu ni bila kriva trgovina, ampak regionalno zapiranje, ki je bilo spodbujeno predvsem od lokalnih političnih struktur. Ob popolnoma odprtem, konkurenci izpostavljenem tržnem prostoru, bi takih monopolov ne bilo. In potem se je — namesto v razbitje monopolov in odprtega trga — reagiralo v zavestno oslabitev vse trgovine kot panoge, kar pa je posledično seveda pomenilo tudi ukinitve njene pozitivne pospeševalne vloge. Prav bi bilo, da iz takratnih izkušenj in napak potegnemo pravilne zaključke za današnji čas. Tudi mi sami!

Trgovini je treba v celoti vrniti objektivno vlogo, ki jo mora imeti v tržnem gospodarstvu; vloga družbenopolitičnih skupnosti pa mora biti — ne, da forsirajo »svoje« trgovinske organizacije — ampak da na široko odpirajo lokalni trg, vsem trgovcem pod enakimi pogoji, tudi zasebnim in da na ta način s konkurenco zavirajo nevarnost monopolizacije trgovine.

Fevdov ne!

Prav je, da prihaja na področju trgovine do velikih integracij in do pestro razvejane dejavnosti znotraj posameznih sozdov. Takšne integracije omogočajo poslovno koncentracijo kapitala na samoupravnih osnovah, večjo poslovno učinkovitost, manjšo ranljivost v dinamičnih gospodarskih nihanjih. Ne nazadnje je ravno vaš Mercator dober dokaz za to, da sodi med najuspešnej-

še trgovinske organizacije ne le v Sloveniji, ampak tudi širše. Na drugi strani pa mora biti trg odprt za konkurenco in nikakor ne sme priti do fevdalizacije posameznih območij. Vlogo posameznega nosilca oskrbe na posameznem področju je treba presojsati dinamično in sproti, glede na dejansko učinkovitost v preskrbi in kvaliteto, nikakor pa ne vnaprej, na osnovi podeljenega ali dogovorjenega statusa. Zato je prav, da se tudi SOZD MERCATOR-KIT srečuje s konkurenti na območju, kjer sicer pretežno dominira.

Naj omenim ob tej priliki še eno izmed vaših dejavnosti, ki postaja zlasti v zadnjem času posebno zanimiva. Gre za uvajanje obveznic občanov, ki ste se jih uspešno lotili.

Že na prvi pogled je očitno, da je trgovinska dejavnost poleg nekaterih zvrsti v drobnem gospodarstvu, najbolj prikladno področje za udeležbo sredstev občanov. Poizkuse v tej smeri podpiramo in bi jih kazalo še bolj propagirati.

Na svečanosti, ki je potekala v konferenčni dvorani, prenašalo pa jo je interno ozvočenje po vsem poslovnem centru, je spregovoril tudi **Miran Goslar, predsednik PO SOZD**, ki je podrobno opisal zgradbo in nato v kratkih obrisih predstavil SOZD MERCATOR-KIT:

Razen izvoza...

MERCATOR-KIT je danes največja OZD v Sloveniji in deveta v Jugoslaviji, če velikost merimo po celotnem prihodku. 48 DO s 111 tozd z okoli 19500 delavci in 20800 združenimi kmeti, je lani ustvarilo okoli 1.200 milijard celotnega prihodka. Prvenstvo pa se seveda izgubi nekam daleč nazaj, ko pogledamo akumulacijo in reprodukcijska sredstva. Bilančne akumulacije bo manj kot 20 milijard, sredstev za reprodukcijo pa nekaj manj kot 40 milijard, izgub pa za 1,3 milijarde dinarjev. V primerjavi z letom 1986 indeksi akumulacije in reprodukcijske sposobnosti zelo zaostajajo za rastjo celotnega prihodka. Medtem ko bo indeks celotnega prihodka 211, bo akumulacije le 169, sredstev za reprodukcijo pa 190.

Morda bi se lahko pohvalili le s krepko rastjo izvoza preko 97 milijonov dolarjev, od tega 52 milijonov za lasten račun in 45 milijonov za tuj račun, vse na konvertibilno področje). Celotna zunanje trgovinska menjava je bila 155 milijonov dolarjev. Tudi za letošnja prva dva meseca so gibanja izvoza ugodna, saj za 20 odstotkov presegajo lanske številke. Levji delež tega (preko 85 odstotkov) ustvarja M-Mednarodna trgovina, ki je tudi sicer visoko izvozno aktivna.

Tragika nesrečne politike

Že davno nismo več trgovska organizacija, čeprav trgovina še

vedno prevladuje (v strukturi okoli 57 odstotkov). Glede na druge podobne organizacije delimo pač usodo vsega gospodarstva v pogojih te nesrečne jugoslovanske ekonomske politike. Morda je največja tragika te politike nasilno dušenje in omejevanje ustvarjalnosti, iniciative in samostojnosti, to kar drugod v svetu neprestano sili podjetja v napredek, razvoj in konkurenčnost, nas pa potiska v vse večje zaostajanje za Evropo.

Ker smo pravkar sprejemali zaključne račune za leto 1987, mi dovolite nekaj najbolj osnovnih karakteristik. Nimamo še celotne slike. Morda smo res malce boljši od povprečja drugih podobnih jugoslovanskih podjetij, toda to je kaj slaba tolažba, ko pa vidimo, da nas že 30 in več let loči

Miran Goslar: »Tragika nesrečne politike je nasilno dušenje ustvarjalnosti...« Foto: Stane Jesenovec

Podatki o poslovnem centru

Koristna površina poslovnega centra znaša 15.346 kvadratnih metrov. Obsega stolpnico S1 in S2 z vmesnim traktom in poslovne prostore v sosednji stanovanjsko poslovni stavbi. Največji del 63,5 odstotkov, zaseda delovna organizacija Mercator-Mednarodna trgovina s svojimi tozdi Slovenija s dje-zunanja trgovina, Contal-Steklo in Maloobmejni promet; 27,5 odstotkov zasedata delovni skupnosti SOZD MERCATOR-KIT in Mercator-Interna banka, skupaj z računalniškim centrom, 9 odstotkov pa Mercator-Rožnik s tozdom Grmada. V navedenih površinah je vključen tudi javni del programa okoli atrija v prvi kleti in sicer z Mercatorjevo zastopniško dejavnostjo elektroakustike in birotehnike, razstavnim prostorom stekla in keramike, turistična agencija Mercator-Turist, delikatesno trgovino in ekspozituro Mercator-Interne banke. Trenutno je v stavbi zaposlenih 617 delavcev.

Objek je nominalno v celoti stal 7.038.806.000 dinarjev (zakroženo 7.040.000.000 dinarjev), kar pomeni dobrih 458.000 dinarjev za kvadratni meter z opremo vred. Tisti del, ki ga zasedata delovni skupnosti sozd in Mercator-Interna banka, so v celoti financirale članice sozda z združenimi sredstvi in so tudi lastnice idealnega dela stavbe v sorazmerju s sredstvi, ki so jih prispevale.

Tudi na tem mestu želimo ponovno poudariti vso zahvalo in vse priznanje članicam sozd za njihovo polno razumevanje ob izgradnji tega objekta. Celotni kompleks Poslovnega centra bo zaključen v naslednjih treh letih z izgradnjo poslovnostanovanjskega objekta v severnem delu, z javno podzemsko garažo za 380 avtomobilov in s tremi manjšimi poslovnimi objekti na zahodni strani v skupni izmeri okoli 4500 kvadratnih metrov in seveda z dokončno prometno ureditvijo zazidalnega območja.

Pozorno spremljanje besed dveh gospodarstvenikov: udeleženci otvoritve. Foto: Stane Jesenovec

od ravni, ki jo podobna podjetja dosegajo v svetu. Še nikdar doslej rezultati nekega obdobja, to je 1987, niso tako malo pomenili, ne dajejo nikakršne prave slike uspeha in ne predstavljajo nikakršnega realnega izhodišča za naprej. Dohodek ni dohodek, ni akumulacija, revalorizacija pa je

instrument prelivanja, ki favorizira tiste, ki so bolj zadolženi, namesto, da bi bilo obratno. Poleg tega so predpisi takšni, da je lahko toliko različnih bilanc, kolikor je računovodij.

Ukrepi ZIS iz novembra lani, so z eno samo potezo iz uspešnih naredili izgubarje, obvezno-

sti za nerazvite in Kosovo pa so za 4 krat do 12 krat večja kot leto poprej. Imamo tudi tako absurdne primere, da obveznost za nerazvite presega celotno ustvarjeno akumulacijo tozda, v nekaj primerih celo za 3 krat. Ne gre samo za to, da te obveznosti za slovensko gospodar-

stvo presegajo vsako razumno mejo, imamo tudi neustrezni slovenski zakon, s katerim je predpisan način izračuna za posamezno tozda, preveč je olajšav, zato pa toliko več obremenitev. To bo treba spremeniti in tudi to obveznost spraviti v realni odnos do poslovnega

uspeha, saj po svojem značaju ni čisto nič drugega kot vsak drugi davek. No, pa vendar tudi priznanje IS SRS za hitro reakcijo vsaj v tem smislu, da smo obveščeni o zadržanju plačila akontacij in da lahko upamo na pravičnejšo razporeditev te obremenitve.«

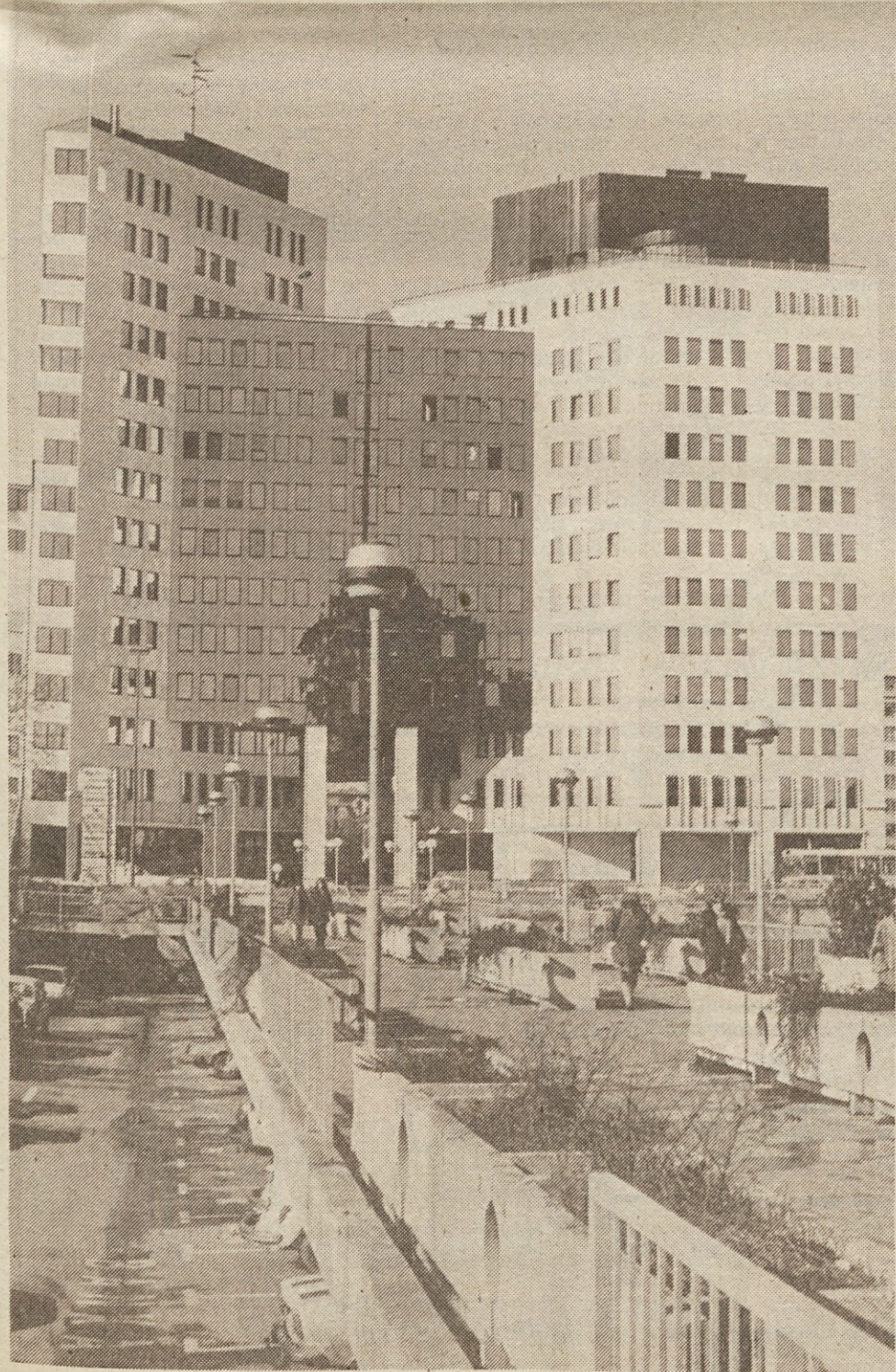
Pozornostno darilo rogaških steklarjev ob otvoritvi.

Iz Zmajčkovega butika je prišla »knjiga vtisov«. »Lepa in sladka,« je o njej dejala podpredsednica poslovnega odbora sozda, Rika Germ-Metlika. Foto: Stane Jesenovec

Dve podobi Ljubljane. Za katero bi se odločili? Foto: Kancijan Hvastija

Sanacijska komisija

Vesna Bleiweis

Denar naj ostane v hiši

Ljubljana, 4. marca — sestala se je sanacijska komisija in se izrekla o izgubah, ki jih je pridelalo 5 organizacij. Toda, če odmislimo upravičenost sestanka zaradi formalnih razlogov (priprava podlage za odločanje delavskega sveta sozda), se nam postavlja vprašanje ali ne bi člani komisije prav tako "ad hoc" lahko razpravljali tudi o vplivu luninih men na rast regrata.

Gre namreč zato, da so člani komisije dobili izvlečke gradiva, ki naj bi bili predmet obravnave, na sami seji. Gradivo pa naj bi bili sanacijski programi s celovitim pregledom finačnega poslovanja in gospodarjenja v prizadetih OZD. Izvlečke je pripravila strokovna služba M-IB na podlagi »sanacijskih programov« OZD, vsebovali pa niso niti najmanjšega sledu o konkretnem gospodarjenju. Zato si je komisija pri odločanju o pokrivanju izgube bolj pomagala z razlago pristonih direktorjev prizadetih OZD, kot pa z gradivom. Brez temeljitega vpogleda v poslovanje je vsepšopna objektivizacija izgub največ, kar je komisija lahko storila. Od tod tudi v uvodu navedeno vprašanje, ki ga dopolnjujemo še z naslednjim: v komisijo so imenovani strokovnjaki, ki »znajo več kot samo hruške peč«. Zakaj jih zato že vnaprej določeno in omejeno gradivo degradira v formalno orodje strokovnih služb? Če gre za komisijo, ki naj bi na osnovi celovite presoje in celovitih ukrepov pomagala ozdraviti tudi kronične bolnike, je zahteva po gradivu v roke in ne na mizo, najmanj kar ji moramo zagotoviti. Treba pa je povedati tudi drugo resnico: strokovne službe v M-IB in tudi v delovni skupnosti sozda morajo podatke od OZD nemalokrat dobesedno izprostiti in še, ko jih imajo, vzbujajo dvom v njihovo zanesljivost. Od kod naj se torej »rodi i stvoril« dobro in še pravočasno gradivo? Dejstvo je, da so o marsikateri rdeči številki, ki jo je bilo treba pokriti iz združenih sredstev rezerv, na seji šele ugibali. To ugibanje je bilo posledica prej navedenega o podatkih, pa tudi cilja politike, da mora itak vse, kar bomo v sozdu oblikovali za rezerve, ostati v hiši. Pametna politika sicer, vendar pa zaradi možnosti izmikavanja realnejšemu ugotavljanju vzrokov za izgube, tudi dvorezna.

Prej smo omenili kronične bolnike — poudarjena objektivna okoliščina za njihove izgube je njihova dejavnost: vinogradništvo in živinoreja. Obe sta v glavnem v riti zaradi cenovnih nesozrazmerij. Komisija je krškim vinogradnikom nedvoumno to okoliščino priznala, ustavila pa se je na primerjavi s stanjem pri metliških. Tudi ti bi imeli rdeče številke, če ne bi imeli v okviru vinogradniškega tozda razvejane skladiščno prodajne mreže, ki je z ustvarjenim dohodkom pokrila izgubo vinarke proizvodnje. Nekaj bi podobna organiziranost prodaje lastne in tuje proizvodnje prinesla tudi Krčanom, vendar pa bi v živo zadela načela delitve dela na področju blagovnega prometa v sozdu. Je pa še neka druga zadeva, ki je ne kaže izpustiti: kakovost krških vin. Kupec vedno bolj povprašuje po kakovostnem vinu s poreklom, zavrača »slavonski cviček« in »Dolenjskega Lazarja«. Dolenjskemu cvičku, vinu, po katerem je nekoč slovela krška klet, bo treba vrniti ugled, ki je bil tudi zaradi želje po hitrem zaslužku in ne zgolj zaradi naravnih nesreč, po krivici izrinjen na rob proizvodnega programa. Tistega vina, za katerega pa so krški vinogradniki prejeli zlate kolajne, pa je verjetno premalo, da bi se resneje lotili njihove tržnosti. Iz-

guba je pokrita, vzroki zanjo objektivni, le vinogradnikom je ostal okus po pelinu. Kajti njihovo grozdje bo plačano, ko bo vsaj nekaj letošnje proizvodnje prodane.

Vrsta težav pesti krško prašičjo farmo in z njo tudi tozod Poljedelstvo — meso. Nehote smo se spomnili slovesnosti ob otvoritvi

gradbišča zanjo. Dirka za papirji je trajala dolgo, denar zanjo se je našel, velike besede o neodvisnosti sozda pri oskrbi s svinjskim mesom (takrat je bila huda svinjska kriza), vzdušje vzhichčnosti. Takrat smo v našem časopisu zapisali "Buldožer je zarinil v zemljo in dirka z milijardami se je začela". Bilo je leta 1983. Zdaj farma stoji, se otepa z ekološkimi, zdravstvenimi, kadrovske in finančnimi težavami. Po proizvodnih dosežkih je krška farma na solidnem 4. mestu med podobnimi v Sloveniji. Kljub temu pa ne gre in ne gre. Farmi so pomagali sozdovi strokovnjaki, nje-

no poslovanje je spremljala posebna komisija delavskega sveta sozda, skratka "od zunaj" je bilo za njeno ozdravitev storjenega precej. Kaj pa znotraj delovne organizacije — razen, da je večni kamen spotike, ker "da je to sozdova naložba". Tako smo namreč že večkrat slišali. Marsikdo bo v Krškem ob tem zapisu ogorčen in še z večjo ihto utemeljeval zgrešenost naložbe in dejstvo, da je bil Agrokombinat v naložbo prisiljen. Bi bilo tako, če bisvinje nesle zlata jajca? V sistemu kakršen je naš, je vsaka naložba rizična že zato, ker je v tem sistemu. Tudi krška izguba

je objektivna, pokrita, ozdravljena pa z zdravili, ki jih dajemo na splošen recept najbrž še nekaj časa ne bo.

Kočeovski govedorejci so tudi med kroniki. Nič ne pomagajo izkoriščene notranje rezerve, sanacijski program za sanacijskim programom. Izguba je tu, mora biti pokrita — koliko pa je je zares, na seji sanacijske komisije nismo izvedeli. Verjetno je bo toliko, kolikor je bo treba, da bo denar ostal v hiši. In tako je edino prav. Le vina si nalijmo vsaj toliko čistega, da bo tudi v "Dolenjskem Lazarju" nekaj iskrilo.

Izgube pokrite — prispevki nerazvitim preveliki

Nadaljevanje s 1. strani

povratnih sredstev in 35 milijonov sanacijskih kreditov poslovnih partnerjev. TOZD Poljedelstvo M-Agrokombinata pa bo dobil 24 milijonov sanacijskih kreditov članic, 70,5 milijonov nepovratnih sredstev in 121,9 milijonov dinarjev kredita poslovnih partnerjev. Tudi tozdu Vinogradništvo kleti bo največ sredstev za pokrivanje izgub namenjenih kot kredit poslovnih partnerjev, 107,6 milijona dinarjev. Poleg tega bo dobil 57 milijonov dinarjev kreditov članic sozda in 70 milijonov dinarjev nepovratnih sredstev. Tozod Javornik iz Idrije pa bo dobil 14,6 milijonov dinarjev sanacijskih kreditov od članic sozda ter 24,8 milijonov dinarjev nepovratnih sredstev, delovne organizacije iz Idrije pa bodo pri sanaciji izgube udeležene s 40 milijoni dinarjev. Po tem, ko so delegati dobili vse te informacije, se je razvila živahna razprava, v kateri se je izoblikovalo mnenje, da bi morala sanacijska komisija bolj opredeliti in razmejiti subjektivne ter objektivne vzroke izgub v posameznih organizacijah.

Ostra polemika se je vnela tudi okoli pridobivanja sredstev poslovnih partnerjev v posameznih regijah za pokrivanje izgub, pri čemer je največ kritike letelo na M-Agrokombinat Krško, ki je deloval povsem neusklajeno s sektorjem za blagovni promet sozda in M-Interno banko. Nastala je zmeda, ki bo škodila najbolj Agrokombinatu samemu, ki bo dobil od sozda pač toliko manj sredstev, kolikor mu jih gospodarstvo Krškega nakazalo neposredno.

Dražja obdelava

Delegati so nato razpravljali o predlogu za povečanje cen storitev sektorja za AOP. Menili so, da je predlog pomanjkljivo utemeljen. Najbolj kritičen je bil delegat M-Blagovnega centra, ki je poudaril, da AOP zamuja z naročenimi programi in ne izpolnjuje tega, za kar so se dogovorili.

Vodja sektorja za AOP Rudi Corn je pomanjkljivost opravičil s tem, da so lani prenašali programe iz starih na nove računalnike, kar je povzročilo zamude pri izpolnjevanju dogovorjenih obveznosti. Se bo pa zato letos kakovost storitev sektorja za AOP znatno izboljšala. Na koncu so delegati podprli pobudo Mira-

na Goslarja, predsednika poslovnega odbora sozda za ustanovitev sveta uporabnikov. Uporabniki bi tako določali in usklajevali cene storitev, ne pa da to počenja delavski svet, v katerem sede številni delegati, katerih organizacije storitev sektorja za AOP ne uporabljajo in zato tudi nimajo pravega odnosa do cen teh storitev.

60 % ostane OZD

»Klub Mercator je izpolnil pričakovanja,« je na zasedanju delavskega sveta dejal Zvonimir Bertok, podpredsednik poslovnega odbora sozda. Do 7. marca je bilo prodanih za okoli 6 milijard Mercatorjevih kuponov, vnovčenih pa za 2,4 milijardi dinarjev. To pomeni, da kar 60 odstotkov sredstev, dobljenih s prodajo kuponov, ostane članicam. Bertok je nadalje opozoril, da še vedno opažajo veliko nepravilnosti in pomankljivosti pri izpolnjevanju in pošiljanju dokumentacije, ki jo obdelujejo v Mercator-Interni banki.

Vodstvo akcije je dobilo veliko število predlogov za njeno izboljšanje ali dopolnitev. Od vseh predlogov je trenutno uresničljiv le en, to je tisk kupona za

500.000 dinarjev. Več pa bo potrebno narediti za propagando v Mercatorjevih poslovalnicah, ki je sedaj skoraj ni, vsaj tiste neposredne in najučinkovitejše na relaciji prodajalec — kupec.

Malo muzike... še manj denarcev

Delegati delavskega sveta sozda so se seznanili tudi z informacijo o predvidenih ukrepih zvezne administracije, ki jo je podala Rika Germ-Metlika. Na kratko rečeno: vse se bo dražilo, plače manjšale, lepša prihodnost pa se je odmaknila v neznane daljave. V bistvu pa gre za podrejanje življenja gospodarstva in življenja državljanov zahtevam Mednarodnega monetarnega fonda in nedvoumno je, da bomo morali plačevati vse zgrešene odločitve naše politike v preteklosti. Za večino bo to plačevanje zelo boleče.

Ob koncu je Metka Strnad, vodja sektorja za planiranje in ekonomiko poslovanja podala še predhodno oceno rezultatov poslovanja sozda v letu 1987. Uvodoma je poudarila, da imamo najbolj kompliciran obračunski sistem na svetu, kar omogoča, da lahko vsak svoje rezultate prika-

že tako, kot mu najbolj ustreza, saj so možnosti manevriranja skorajda neomejene.

Po prvih ocenah smo lansko leto razmeroma uspešno gospodarili. Posebej je poudarila povečevanje prispevkov, ki vplivajo na rezultate našega dela. Med vsemi so se najbolj povečali prispevki za nerazvite, ki že resno ogrožajo marsikatero OZD. KŽK-ajev tozod Oljarica je imel lani enajstkrat večji prispevek za nerazvite kot v letu 1986, Konditor desetkrat, Nonosov tozod Preskrba Portorož dvanajstkrat, Sadje zelenjava sedemkrat, večina Mercatorjevih organizacij pa je morala odšteti od štirikrat do sedemkrat več kot v letu 1986.

Ko so delegati razpravljali o informaciji so menili, da bi bilo potrebno vplivati na tiste delegate, ki nas zastopajo v Republiški skupščini, da bi ti zahtevali skupščinsko razpravo o obračunskem sistemu in predlagati takšnega, kot ga imajo drugod v razvitih državah — bolj enostavnega, z manjšim številom obračunskih postavk. Prav tako so menili, da bi bila potrebna tudi razprava o oblikah pomoči nerazvitim, ki bi morale biti bolj učinkovite kot je sedanja.

Ko bom velik, bom član društva za varstvo delavcev.

Raziskovalna naloga

Suzana Modrijan

Računalniško zasnovan informacijski sistem

Med splošnim iskanjem novih oziroma ustreznih poti za razvoj celovitejšega informacijskega sistema v trgovinski dejavnosti, je nastala ideja o modelu računalniško zasnovanega sistema v trgovskih organizacijah.

Model se proučuje v okviru usmerjenega raziskovalnega programa »trgovina v slovenskem gospodarstvu« pri Posebni raziskovalni skupnosti za trgovino, turizem, gostinstvo in drobno gospodarstvo. Izvajalec raziskovalne naloge je Raziskovalni center Visoke šole za organizacijo dela v Kranju.

Temeljni značilnosti predlagane raziskave oziroma projekta sta neposredno aktivno sodelovanje več organizacij združene dela pri oblikovanju enotnih rešitev in namenjenost teh rešitev širšemu krogu organizacij, ki v raziskavi niso neposredno sodelovale

Način, organizacija in nosilci raziskave

Raziskovalno proučevanje je usmerjeno na sedem področij. Ustanovljenih je bilo sedem raziskovalnih skupin, ki so pokrivalo naslednja področja: opredelitev procesov v trgovinski organizaciji, poenotenje šifrirnikov blagovnih skupin, vsebinsko poenotenje izbranih listin v informacijskih sistemih trgovinskih organizacij, mesto in vloga osebnega računalnika v trgovinski organizaciji, informacijski sistem in finančna kontrola (zunanja in notranja), dolgoročno načrtovanje informacijskega sistema v trgovski organizaciji, povezava računalniško zasnovanega sistema trgovske organizacije z informacijskimi sistemi ustanov v njenem okolju.

V raziskavi so neposredno sodelovali predstavniki trgovskih organizacij, med njimi tudi iz SOZD MERCATOR-KIT. Vodja sektorja za AOP Rudi Corn je vodil raziskovalno skupino za poenotenje šifrirnikov blagovnih skupin, organizatorica AOP iz M-Blagovnega centra Suzana Modrijan pa je vodila raziskovalno skupino za poenotenje listin v informacijskih sistemih trgovinskih organizacij.

Izsledki in priporočila raziskave

Trgovske organizacije v Sloveniji so razmeroma velike. Brez računalniške tehnologije v velikih organizacijah ni več mogoče obvladovati tekočega poslovanja, kaj ga šele širiti. Spoznanja raziskovalnih skupin lahko strnemo v naslednji ugotovitvi: **doseči poenotenje, standardizacijo.**

Do nje je mogoče priti le s sodelovanjem, spoznavanjem in upoštevanjem dobrih izkušenj in z zagotovljeno podporo pristojnih organov in ustanov.

Poenotena izhodišča za vzpostavitev računalniško zasnovanih informacijskih sistemov so prva zahteva. Poenoteni organizacijski procesi so sredstvo za poenoten in usklajen nakupno-prodajni proces v trgovinskih organizacijah. Prav ti procesi so v poslovnem sistemu življenjsko najpomembnejši izvajalni procesi, so med seboj najtesneje povezani in podatkovno najbogatejši.

Poenoten pogled na model teh procesov je izhodišče za ugotavljanje potrebnih podatkov.

Osnova informacijskega sistema so v logičnem in vsebinskem zaporedju urejeni podatki. Torej bi bilo priporočljivo v trgovskih organizacijah razviti enoten model za take podatke. Takemu modelu naj bi služili že doseženi nekateri dobri rezultati posameznih sodelujočih organizacij. S sodelovanjem med temi organizacijami bi najbrž zagotovili še boljše rezultate, manj razvite organizacije pa bi tako prišle do izhodišč za svoj razvoj. Sodelovanje pa bi tudi lahko nadomestilo pomanjkanje strokovnjakov s tega področja.

Raziskava je pokazala, da je poenotenje šifrirnika blagovnih skupin nujno. Pripeljala je do konkretnega, uresničljivega predloga. Raziskava je potrdila potrebo po standardiziranju podatkov o poslovnih strankah. Nakazala je izdelavo ustreznega predloga, ki naj upošteva mednarodne standarde in skupino podatkov, ki pomenijo izkaznico organizacije.

Raziskava je nadalje pokazala, da imajo poslovne listine, ki jih uporabljamo v trgovskih organizacijah zelo različno obliko in vsebino. Raziskovalci sodijo, da bi bilo smiselno izdelati tipske obrazce, ki bi sloneli na mednarodnih standardih. Pri tem naj bi upoštevali uporabo poenoteni šifrirnikov. V razvitih državah so že na voljo računalniški programi, ki se uporabljajo v nakupno prodajnem procesu in temeljijo na standardih ANSI-X12 za izmenjavo podatkov. Kazalo bi si

prizadevati, da tovrstne računalniške programe zagotovimo tudi pri nas.

Raziskovalci priporočajo proučevanje problematike zunanje in notranje finančne kontrole, in sicer tako da bi usklajevanje potekalo s Službo družbenega knjigovodstva, ki opravlja zunanjo finančno kontrolo. V sklepni fazi naj bi to sodelovanje pripeljalo do upoštevanja skupnih minimalnih načel in zahtev za potrebe notranje in zunanje finančne kontrole v primerih, ko OZD uporabljajo model enotno dogovorjenega računalniškega informacijskega sistema.

V večjih organizacijah se odpira problematika načrtovanja razvoja informacijskega sistema. Za to področje raziskovalci predlagajo proučevanje upravljanja informacijskega sistema z organizacijskega in metodološkega vidika. Nakazala pa se je tudi potreba po izostritvi področja enotne vsebinske in logične ureditve listin, kar bi omogočilo neposredno računalniško izmenjavo poslovnih podatkov.

Iz poročila o poslovanju OZD

Vesna Bleiweis

Do boljšega osebnega dohodka

Ob zaključnih računih poslovodni delavci podajo ugotovitve o poslovanju OZD. Ta poročila so lahko suhoparne številke, bolj ali manj poudarjeni pogoji poslovanja in sklopi objektivnih razlogov, ki so botrovali (ne)uspehu. V zelo redkih poročilih, ki smo jih dobili v Centru za obveščanje, je povedanega kaj več o razmerah v OZD in te tudi kritično ocenjene.

Med poročili s prej omenjeno vsebino, smo izbrali odlomke iz poročila Edvarda Gabrovška, direktorja M-Rožnika, tozdr Grmada in Vasje Lenardiča, vodje kadrovske – splošne službe v istem tozdu. Za objavo smo se odločili iz dveh razlogov: ugotovitve utegnejo biti zaradi splošne in posebne problematike v malo-prodajnih OZD zanimive za večji krog bralcev in pa zaradi tega, ker kažejo na področja, ki se jih na ravni sozda zlepa ne lotimo (če odštejemo Klub Mercator). To sta problema osebnih dohodkov in s tem povezana vedno večja težnja po uravnilovki in kadrovske strukture v OZD oziroma dolgoročne naložbe v kadre.

»Občutno zaustavljeno rast osebnih dohodkov, s tem pa bistveno zmanjšano kupno moč pretežnega dela prebivalstva, smo posebej čutili pri prodaji tistih izdelkov, ki so za nas dohodkovno zanimivi.

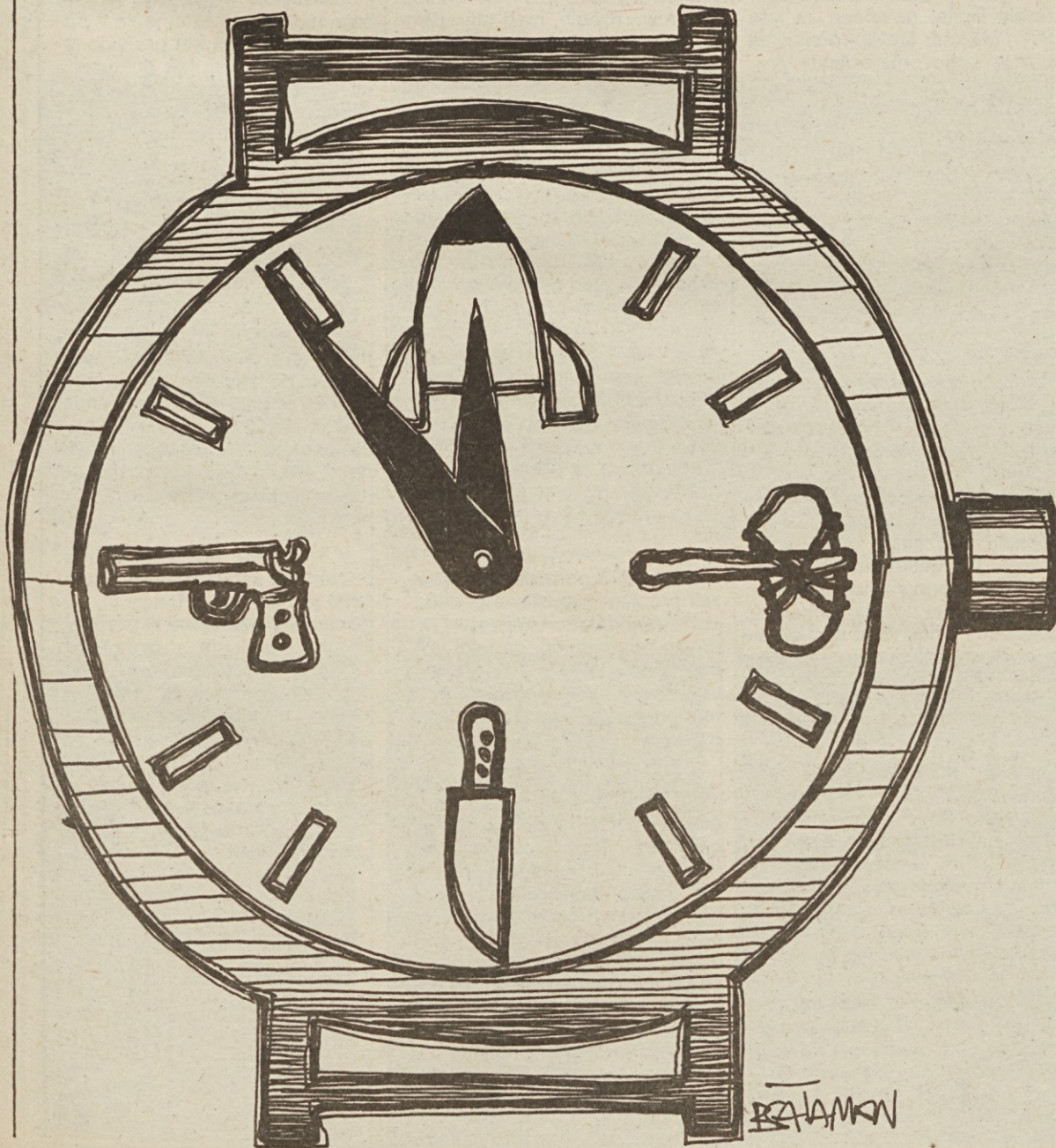
Če ugotavljamo, da je dosežen promet na ravni tozda razmeroma soliden, pa taka ugotovitev ne velja na splošno za vse poslovne enote. Med njimi nekatere izstopajo z izjemno dobrim prometom, skrbijo pa me tiste, ki predvsem zaradi subjektivnih razlogov ne dosegajo pričakovanih rezultatov. Odras teh je posebej neugoden pri delitvi osebnih dohodkov in z njimi povezan nezadovoljstvo in nerazpoloženje delavcev. V teh enotah vse premalo časa porabijo za kritično analizo svojega dela in se vse preveč naprezajo v tej smeri, da bi svoj

Program za leto 1988

V program za leto 1988 – kot nadaljevanje izsledkov že opravljene raziskave – raziskovalci predlagajo naslednje teme:

1. priprava organizacijskih rešitev in skrbništva podatkov
2. oblikovanje poenotnega modela poslovnega sistema za blagovne tokove v trgovini na debelo in drobno
3. oblikovanje poenotnega modela podatkov za izvajanje in upravljanje blagovnih tokov v trgovini na debelo in drobno
4. izdelava predloga poenoteni listin: naročilnice, potrdila naročila, dobavnice, prevzemnice, računa, reklamacijskega zapisnika in obvestila o vknjižbi

Pri raziskavi je bil posebej poudarjen sistem uvajanja EAN kod pri označevanju izdelkov in uporabi ustrezne opreme v trgovini. Prav temu raziskovalci pripisujejo pomembno vlogo pri sprejemanju kakovostnih in hitrejših odločitev v trgovini in s tem tudi boljših poslovnih rezultatov.

materialni položaj izboljšali izključno z enakim dviganjem osebnih dohodkov, ne pa da bi boljše osebne dohodke dosegli s kakovostnim in prizadevnejšim delom.

V letu 1987 je stekla akcija prodaje kuponov – včlanjevanje v Klub Mercator, ki je kljub naši precejšnji skepsi dobro uspela, je pa v svojem vrhuncu nekoliko opešala, predvsem zaradi zadnjega občutnega znižanja obresti.

Sama akcija bi bila brez dvoma še uspešnejša, če ne bi ugotavljali vrste pomanjkljivosti, predvsem pri nas samih. To velja za dodatno reklamiranje akcije, za kakovost naših storitev in sploh za naše odnose s potrošniki. Ugotovili smo velike pomanjkljivosti pri administrativnem delu na posameznih prodajnih mestih.

Ta ugotovitev in še nekatere prej omenjene kažejo, da je pri našem poslovanju še vedno zelo veliko notranjih rezerv, ki bi jih končno že morali izkoristiti. To bi se najprej pokazalo pri boljših rezultatih poslovanja, predvsem pa na področju osebnih dohodkov, ki so sicer vedno predmet obširnih razprav v sleherni enoti našega tozda.

V zadnjih letih vse preveč dohodka izdajamo za poravnavo obveznosti, ki izhajajo iz zakonskih določil in so le te postale nesprejemljivo visoke in skrajno zaskrbljujoče.

Vedno poudarjamo, da je stanje in gibanje zalog za uspeš-

Nadaljevanje na 6. strani

M-Standard v Suhi krajini

Ljuba Sukovič

Prva samopostrežna trgovina na Dvoru

Delovna organizacija M-Standard iz Novega mesta ima v svojem sestavu dvajset prodajal, od tega pet samopostrežnih. Od 16. februarja letos pa se jim je pridružila še šesta, in sicer na Dvoru (pri Žužemberku) v Suhi krajini, ki je nadomestila sedanjo klasično trgovino z živili, med tem ko je železniški del ostal nespremenjen.

S prenovitvenimi deli v trgovini smo pričeli 19. januarja 1988 in v rekordnem slabem mesecu so bila opravljena vsa gradbena dela in montirana nova oprema, tako da so prodajalci že nekaj dni pred napovedano otvoritvijo delali v preurejeni prodajalni, ki so jo s pomočjo aranžerke **Vide Pene** pravočasno uredili za otvorenje.

Vrednost vseh gradbenih del in ostale vzporedne ureditve znaša 28.000.000 dinarjev, nove opreme pa 16.000.000 dinarjev. Delovna organizacija Standard je sredstva zagotovila z lastnimi investicijskimi sredstvi in s sredstvi za investicijsko vzdrževanje. Po načrtih M-Investe so bili izvajalci del: Gradbenik iz Žužemberka, Obrtna zadruga Hrast iz Novega mesta in mizarstvo Jaklič iz Dvora.

Prodajne površine so se s preureditvijo povečale od 50 kvadratnih metrov na 80 kvadratnih metrov, skladiščne prostora pa ima samopostrežna trgovina na Dvoru zdaj 52 kvadratnih metrov. V njenem sestavu sta še delikatesa in tekstilni oddelek.

Omenjena adaptacija stare, dotrajane klasične trgovine v novo, sodobno samopostrežbo je za kraj, v katerem se oskrbuje dober del Suhe krajine, izrednega pomena in velika pridobitev, saj je to tudi prva samopostrežna prodajalna v kraju. Hkrati pomeni tudi večjo izbiro blaga in hitrejšo postrežbo, zato poslovodja **Janez Perme** upa, da smo želje potrošnikov tega dela Dolenjske vsaj delno izpolnili, hkrati pa zagotavlja, da se bodo vsi v trgovini potrudili v zadovoljstvo potrošnikov. Namestnica poslovodje **Cvetka Rus** pa je dejala,

da bodo zdaj precej lažje delali in se lahko bolj posvetili kupcem, saj se bodo posebno starejši ljudje v začetku težko sami znašli v novi trgovini. Prodajalke jim bodo rade volje pomagale pri izbiri blaga.

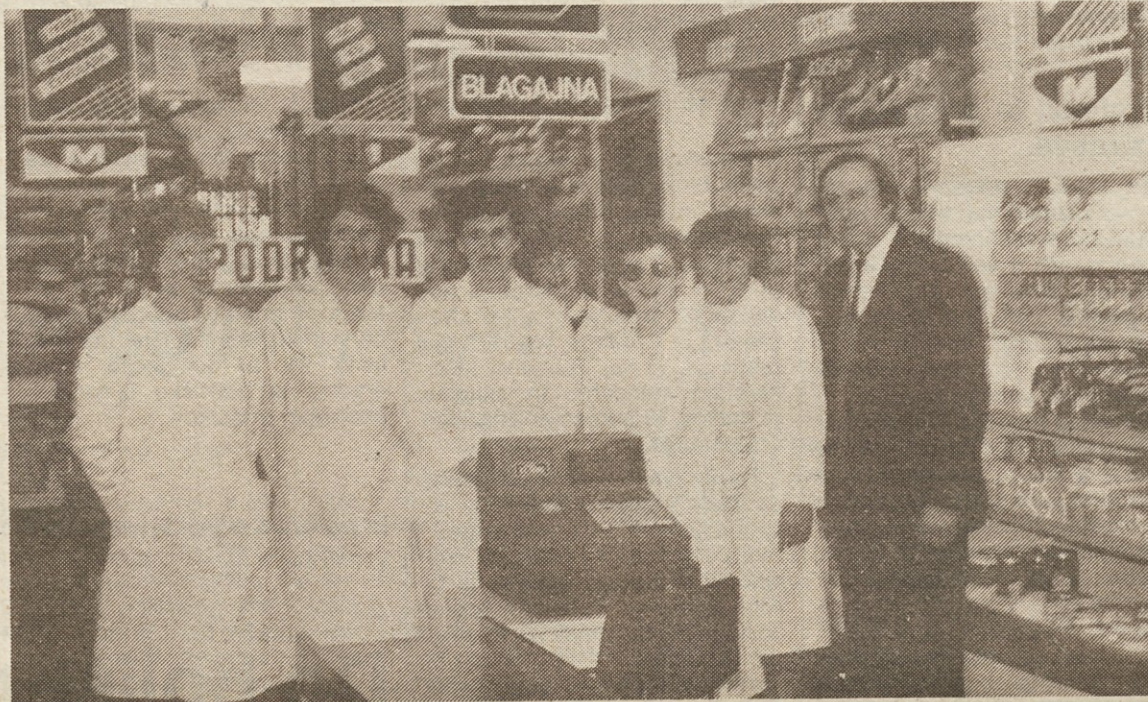
Direktorja M-Standarda Cirila Jarnoviča, pa sem povprašala še o načrtih za to plansko obdobje. Odgovoril je: »Najprej nas čaka še dokončna ureditev bifeja v trgovini v Gotni vasi pri Novem mestu. Računamo, da bo gotova v naslednjih dveh mesecih. Najnujnejše pa je izplejati pripravljala dela za izgradnjo grosističnega skladišča v izmeri 4.000 kvadratnih metrov. Načrtujemo še dve samopostrežni trgovini, in si-

cer v Bučni vasi in v Prečni, za oskrbo občanov novozgrajenih naselij v bližini samega mesta. Ob vsem tem pa ne bomo smeli pozabiti na naše že obstoječe objekte, ki so nenehno potrebni sprotnega obnavljanja in posodabljanja.«

Toliko po daljšem odmoru o dogodkih in načrtih z novomeškega konca. Upamo, da bomo vsaj del načrtovanega tudi uresniči-

li. Vsi namreč vemo, kako malo možnosti ima v tej krizi trgovina.

Kako naj uresničuje svoje želje in želje potrošnikov po čimbolj in nemoteni preskrbi v sodobnih trgovskih objektih, če ji nenehno spreminjanje zakonodaje namenja vedno skromnejša sredstva za akumulacijo in ji levji del sredstev poberejo razni prispevki in dajatve za nerazvite in njim podobni.

Kolektiv dvorske samopostrežbe. Foto: Ljuba Sukovič

Poslovodja Janez Perme: »Po nekaj neprespanih nočeh že ob otvoritvi s polno paro!«

Do boljšega osebnega dohodka

Nadaljevanje s 5. strani

nost našega poslovanja izredno pomembno. Lahko rečem, da so

skoraj vse poslovne enote upoštevale limite, določene za leto 1987. Manjše število poslovnih enot je dogovorjene limite prekoračilo, vendar bodo prekoračitve ustrezno sankcionirane.

Področje delitve osebnih dohodkov je bilo in bo tudi v prihodnje tema, ki je bila v našem tozdu največkrat obravnavana. V večini poslovnih enot delavci menijo, da so osebni dohodki v naši dejavnosti glede na specifične pogoje poslovanja, prenizki. V zvezi s tem smo med letom pripravljali tekoče in strokovne ter razumljive obrazložitve, skupaj s predlogi in mnenji, kako bi višino osebnih dohodkov v okviru obstoječih predpisov vsaj nekoliko popravili. Prakticirali smo načelo sprotnega čimvečjega izplačevanja osebnih dohodkov, da bi na ta način vsaj delno omilili vpliv inflacije. Ob vsakokratnem izplačilu smo skrbno analizirali socialni in materialni položaj slehernega delavca v naši tozdi in z različnimi oblikami solidarnega izplačevanja delavcem tako zagotovili primeren materialni in socialni položaj.

Izračuni man kažejo, da smo izplačila uskladili z obstoječim družbenim dogovorom, pri tem pa si upam trditi, da bi nekoliko bolj življenjski družbeni dogovor v naši temeljni organizaciji lahko omogočil še neko dodatno izplačilo, ki bi vzpodbudno uplivalo na razpoloženje naših delavcev.

Še vedno imamo velike probleme na področju zaposlovanja ustrezno usposobljenih delavcev. Problemi so pogojeni z dejstvom, da je delo v naši dejavnosti razmeroma neugodno in tež-

ko. Za poklic trgovca se odloča vse manj mladih, med starejšimi pa največkrat tisti, ki imajo neustrezno kvalifikacijo in še le ti v primeru, kakor sami izjavljajo, ko ne dobijo druge ustrežnejše zaposlitve.«

»Pridobivanje novih usposobljenih kadrov je pogojeno s prilivom diplomantov srednje šole za trgovinsko dejavnost. V šolskem letu 1987/88 je na tem področju dosežen premik, saj je bilo v program za prodajalce vpisanih nad 600 dijakov. Prostorske zmogljivosti šole pa bodo že v naslednjem šolskem letu omogočile vpis le približno 500 dijakov. Rešitev prostorskih zmogljivosti je pogojena s preselitvijo srednje šole za gostinstvo in turizem, kar pa v tem srednjeročnem obdobju ne bo uresničeno.

V lanskem poročilu smo nakazali problem zaposlovanja delavcev z neustrezno izobrazbo. Ponovalno poudarjamo, da taka politika zaposlovanja dolgoročno vpliva na možnost uvajanja nove tehnologije in organizacije dela v trgovinah.

Med cilje, ki smo jih v letu 1987 želeli doseči, sodi tudi zagotavljanje večjega števila študentov. Tudi letos ugotavljamo, da zelenih celjev ne dosegamo. Število študentov ni ugodno, saj ostane približno 15 študentov letno nepodeljenih. Ugodnejše razmerje med primerno strokovno usposobljenimi in drugimi delavci ob koncu leta kaže, da je to razmerje pogojeno s problemi pri zaposlovanju trgovskih delavcev v drugi dejavnosti ter na poglobljanje krize, v kateri smo.

Fluktuacija v letu 1987 je znašala 15,6 procenta in je za 2 odstotni točki nižja kot preteklo leto. Na nižji odstotek fluktuacije je vplivalo predvsem gibanje v zadnjem trimesečju. Po strukturi znaša koeficient normalne zamenjave 2,57 %, kar predstavlja upokojitve in opustitev zaposlitve, preostanek 12,59 % pa predstavlja neto fluktuacijo. Najpogostejša razloga za prenehanje dela sta bližina doma in ugodnejši delovni čas.

V preteklem letu je bilo manj nesreč pri delu, tako po številu kot tudi po izgubljenih urah. V letu 1986 je bilo 36 primerov in izgubljenih 633 dni, v letu 1987 pa 25 primerov in izgubljenih 446 dni. Največ je bilo vreznin zaradi nepazljivosti pri ravnanju z delovnimi pripomočki.

V letu 1987 ugotavljamo rast odsotnosti zaradi bolezni. V letu 1986 je bilo zaradi bolezni, nege družinskega člana in porodniškega dopusta izgubljenih 17.793 dni v letu 1987 pa 19.773 dni. Te odsotnosti še vedno bistveno vplivajo na ustrezno število delavcev v trgovinah. Te odsotnosti smo morali nadomeščati z delom upokojujencev, saj bi sicer morali posamezne trgovine zapreti oziroma v njih skrajšati obratovalni čas.«

V premislek

Cveto Sever

Zelena ali rjava?

Javljam se kot zadnji posrednik blaga med proizvajalcem in kupcem. Vemo, da nas v zadnjem času pestijo različni resni problemi, ki hormijo naše delo. Poleg teh resnih, pa je še kopica drobnih. Kot dobri prodajalci, naj bi kupcu ugodili v vsem, ali skoraj v vsem. Vsaj tako smo se učili. Vendar se včasih pojavijo majhni problemi, ki nas spravijo s tira. Eden od takih, me že dolgo muči in mislim, da ne samo mene.

Ta problem je navadna zelena steklenica za pivo. Bil sem že v pivovarni Union na ogledu proizvodnje in polnjenja. Tam polnijo steklenico lepo eno za drugo, zelene in rjave. V vsako priteče enaka vsebina. Kupcu pa tega ne moreš dopovedati, ker vztraja na tem, da je pivo v zeleni steklenici slabše kakovosti. Tako odpravimo in prekladamo te nesrečne steklenice po ves dan, da smo poleg piva penasti še mi. Saj na koncu prodam tudi zelene steklenice, ki jih moram kratko malo »podtakniti«. Vendar joj, ko se kupec drugič vrne, se moraš opravičevati, kot da si naredil ne vem kakšno goljufijo. Kaj storiti? Vem za rešitev. Vendar en sam tu ne more nič storiti. Potrebna je širša vsesplošna akcija. Potrebno je le malo dobre volje. Zato predlagam, da bi vse zelene steklenice zlagali v zaboje ločeno od rjavih. Teh steklenic pa ne bi bilo treba zavreči, pač pa naj se uporabljajo za polnjenje »Uni-napitka«. To presortiranje bi morali opraviti mi in gostinci, ko nam potrošniki vračajo steklenice.

Pismo s podobno vsebino se že pred leti pisal tudi v pivovarno, vendar se jim ni zdelo vredno odgovoriti.

Je kdo od pristojnih pripravljen to sprožiti?

Z Mercatorjem do zmage naprej

Andrej Dvoršak

O Mercatoriadi so povedali...

Slavko Glinšek, podpredsednik PO SOZD:

Kljub slabemu vremenu je Mercatoriada odlično uspela, tudi zato, ker je KORŠ skupaj s športnim referentom Ježem poskrbel za dobro organizacijo, kar pri tako veliki prireditvi ni lahka naloga. Sam sem tekmoval letos že drugič v veleslalomu in pristal v zlati sredini. Pohvaliti moram tudi ansambel in njihovo pevko, ki so poskrbeli za prijetno sprostitve.

Mojca Hrastar, kontrolor mlečne proizvodnje M-KZ Trebnje:

Letos smo drugič na Mercatoriadi in rada bi pohvalila organizatorje, ki so jo odlično pripravili. Iz zadruga nas je tekmovalo pet, vsi pa smo bili včeraj tudi na Agroski. Zelo mi je všeč tudi zabava, zlasti pa nastop ansambla Agropop.

Pavel Kandus, vodja aranžerjev M-Modna hiša Maribor:

Snežne razmere na smučiščih so bile dobre, proga odlično pripravljena, organizacija pa takšna kot vedno — dobra. Vse je potekalo po načrtih in organizatorje lahko le pohvalim. Naša ekipa je štela osem tekmovalcev, uvrstili pa smo se tako kot smo pričakovali. Pred Mercatoriado smo bili že na Tekstiliadi na Pohorju in na Agroski na Golteh. Kot športniki smo v M-Modni hiši zelo aktivni, zlasti pozimi.

Miro Kuzma, oddelkovodja embalaže M-Rožnik, tozd Trgopromet Kočevje:

Ker sem prvič na Mercatoriadi, je ne morem primerjati s prejšnjimi, zdi pa se mi, da je bila organizacija dobra. Vseh sedem, kolikor nas je prišlo iz Trgoprometa, smo popolni rekreativci in Mer-

catoriada nam pomeni le dan sprostitve, ne pa boj za medalje. Da je sprostitve in zabava popolna, so poskrbeli organizatorji, ki so k sodelovanju pritegnili Agropop, ki zna napraviti pravo vzdušje.

Jože Sterle, kooperant M-KZ Cerknica:

Letos sem četrtič na zimski Mercatoriadi, v teku na smučeh sem dosegel 6. mesto. Organizacija in proga sta bili zelo solidni. Kaže pa, da smo bili tekmovalci bolj slabo pripravljene, ker skoraj celo zimo ni bilo snega. Sem tudi lovec in tako treniram tek na smučeh, ko obiskujem lovišče. Iz zadruga se nas je udeležilo Mercatoriade nad trideset, prišli so tudi nekateri, ki sicer ne tekmujejo, a so naši zvesti navijači, želeli pa so videti in slišati Šerbi in Agropop.

Družina Košir, M-Rožnik:

Oče Anton, hči Ana in sin Anton so tradicionalni udeleženci zimske Mercatoriade. Oče Anton, vodja interne kontrole v DS M-Rožnik, je doslej pobral 7 zlatih in tri srebrne medalje, hči pa tri srebrne in eno zlato. Pa tudi na sinovih prsih se je letos za bleščalo zlato.

»Doma smo iz Trziča, vsi otroci pa so bili v reprezentancah in tekmovali do starejših mladincev ali članov. Navadili smo se že, da dobimo medalje. Smučanje jemljemo dokaj resno in vsako leto potihem pričakujemo konkurenco, ki bi koga iz naše družine zrinila z zmagovalnih stopnic. Pomen Mercatoriade pa vidimo predvsem v druženju delavcev sozd z različnih koncev Slovenije.«

Nadaljevanje na 8. strani

Dosežki
MercatoriadeEKIPNI VRSTNI
RED

VELESALOM MOŠKI

1. DS SOZD + IB — 54 točk, 2. KŽK Gorenjske — 54 točk, 3. KGZ Sora — 51 točk, 4. Mednarodna trgovina — 42 točk, 5. Sadje zelenjava — 36 točk

VELESALOM ŽEN-SKE

1. Mednarodna trgovina — 50 točk, 2. Rožnik — 38 točk, 3. KGZ Sora — 34 točk, 4. Rudar — 33 točk, 5. KŽK Gorenjske — 31 točk

SMUČARSKI TEK MOŠKI

1. KŽK Gorenjske — 62 točk, 2. KGZ Sora — 56 točk, 3. KZ Cerknica — 39 točk, 4. Sadje zelenjava — 35 točk, 5. Eta — 32 točk

SMUČARSKI TEK ŽEN-SKE

KŽK Gorenjske — 51 točk, 2. Rožnik — 45 točk, 3. KGZ Sora — 30 točk, 4. KZ Cerknica — 25 točk, 4. DS SOZD + IB — 25 točk

SKUPNI EKIPNI
VRSTNI RED

1. KŽK Gorenjske — 198 točk, 2. KGZ Sora — 170 točk, 3. Rožnik — 125 točk, 4. Mednarodna trgovina — 112 točk, 5. DS SOZD + IB — 98 točk, 6. Sadje zelenjava — 91 točk, 7. KZ Cerknica — 87 točk, 8. Rudar — 84 točk, 9. Eta — 76 točk, 10. Konditor — 65 točk, 11. KZ Bled — 45 točk, 12. Nanos — 41 točk, 13. KZ Logatec — 41 točk, 14. MIP — 39 točk, 15. Modna hiša — 33 točk, 16. ZKZ Mozirje — 32 točk, 17. Ljubljanske mlekarnice — 29 točk, 18. Agrokombinat — 25 točk, 19. KZ Krka — 22 točk, 20. Standard — 21 točk, 21. Pekarna Grosuplje — 20 točk, 22. Emba — 20 točk, 23. KZ Medvode — 18 točk, 24. Tehna — 16 točk, 25. Blagovni center — 15 točk, 26. KK Sevnica — 13 točk, 27. KG Kočevje — 11 točk, 28. Trgoavto — 8 točk, 29. Hoteli gostinstvo — 6 točk, 30. KZ Trebnje — 5 točk, Mesna industrija — 0 točk, Kmetijski zavod — 0 točk, Preskrba Krško — 0 točk, KZ Ribnica — 0 točk, Potrški Lenart — 0 točk

VELESALOM
— MOŠKI
skpina A

1. Tone Košir, Sadje zelenjava, 35.02; 2. Rado Potočnik, KZ Bled, 35.29; 3. Primož Kern, Eta, 35.94; 4. Ivo Kumer, ZKZ Mozirje, 36.09; 5. Franci Jurca, Sora, 36.61; 6. Miran Mihelič, MMT, 36.86; 7. Tomaž Mis, KZ Medvode, 36.97; 8. Matjaž Mirnik, DS SOZD, 37.01; 9. Andrej Ribnikar, KŽK Gorenjske, 37.14; 10. Marko Lukan, Sora, 37.23; 11. Mirko Strajnar, Sadje zelenjava, 37.62; 12. Simon Pišlar, Sora, 36.67; 13. Tomaž Ravnikar, MMT, 38.30; 14. Martin Brus, KZ Logatec, 38.49; 15. Franci Kapele, Konditor, 38.51; 16. Marjan Jazbec, Rožnik, 38.63; 17. Janez Zrimšek, KZ Cerknica, 38.64; 18. Janez Mlakar, Eta, 38.64; 19. Leon Sterle, KZ Cerknica, 38.68; 20. Marko Mihelič, Blagovni center, 38.81; 21. Brane Kne, KŽK Gorenjske, 38.90; 22. Bojan Kirar, Standard, 39.31; 23. Matjaž Maležič, Kme-

Že nekega časa v vodstvu, sicer pa v zlati sredini (na igrah) — Slavko Glinšek.

Peki niso vselej »peki«. Od leve Drago Goršič, Anton Gašperič in Anton Vencelj.

Miro Kuzma: »Ne boj za medalje — za razpoloženje gre!«

Pavel Kandus: »Smo aktivni športniki.«

Koširjevi: »Smučarja je resna stvar.« Z leve: ata Anton Košir, hči Anka in sin Anton.

Ivanka Jeremič: »Idrca smo imeli igre blizu, na zimskih pa smo vedno uspešni.«

Mira Šošter: »Po igrah so tudi delovni učinki boljši.«

Danica Šegula: »Mi smo bolj za poletno merjenje moči.«

Jože Sterle: »Letos smo tudi jagri brez prave kondicije.«

Mojca Hrastar: »Za zabavo je bilo poskrbljeno. Bravo Agropop!«

Dosežki Mercatoriade

tijski zavod, 39.36; 24. Boštjan Virant, Rožnik, 39.39; 25. Matjaž Okoren, Pekarna Grosuplje, 39.51; 26. Janez Trček, Sora, 40.09; 27. Janez Penca, Standard, 40.48; 28. Egon Murovec, Trgoavto, 40.71; 29. Jože Kaštrun, KŽK Gorenjske, 40.77; 30. Silvo Kavčič, Sora, 40.88; 31. Stane Ravnikar, Ljubljanske mlekarne, 40.91; 32. Milan Jenčir, KŽK Gorenjske, 41.06; 33. Iztok Kukovec, Hoteli gostinstvo, 41.30; 34. Silvo Briek, MIP, 41.31; 35. Janko Hrastovšek, Agrokombinat, 41.51; 36. Sandi Robič, Tehna, 41.67; 37. Peter Nared, KZ Cerknica, 41.94; 38. Marko Tihelj, MMT, 42.15; 39. Anton Pugelj, Blagovni center, 42.26; 40. Miro Zakrajšek, Trgoavto, 42.31; 41. Ivo Bernik, Hoteli gostinstvo, 42.33; 42. Igor Černec, Rožnik, 42.62; 43. Pavel Vidmar, KZK Gorenjske, 42.75; 44. Bojan Limoni, Ljubljanske mlekarne, 42.83; 45. Jože Kolar, KG Kočevje, 42.84; 46. Valter Žnidaršič, KZ Cerknica, 42.85; 47. Igor Petrovič, Nanos, 42.94; 48. Matjaž Sladič, Emba, 42.98; 49. Iztok Trampuž, Tehna, 43.06; 50. Karol Istenič, KZ Logatec, 43.57; 51. Rado Škrjanc, Rožnik, 43.67; 52. Štefan Indihar, KZ Ribnica, 44.19; 53. Bogdan Tavčar, Sora, 44.22; 54. Jože Tavčar, Sora, 44.32; 55. Matija Polanc, Sora, 44.47; 56. Miro Kepec, Eta, 44.61; 57. Peter Močnik, KK Sevnica, 44.66; 58. Samo Mohar, MIP, 44.66; 59. Marjan Zupančič, KZ Trebnje, 44.94; 60. Rado Petkovšek, KZ Logatec, 45.52; 61. Branko Dejak, KZ Ribnica, 45.58; 62. Bojan Sinkovič, KK Sevnica, 45.59; 63. Vekoslav Volf, Nanos, 45.68; 64. Anton Bešter, Rožnik, 45.70; 65. Rober Daksler, Rožnik, 45.87; 66. Borut Kočevar, KZ Cerknica, 46.18; 67. Franci Urbha, KZ Cerknica, 46.52; 68. Janez Treven, Sora, 46.91; 69. Jani Redenšek, KK Sevnica, 47.11; 70. Milan Krpič, Rožnik, 47.43; 71. Božo Mlinar, Sora, 47.62; 72. Zvone Birk, MMT, 47.96; 73. Matjaž Voglar, Agrokombinat, 48.14; 74. Miro Škofca, KZ Krka, 48.23; 75. Brane Hajdinjak, Blagovni center, 48.50; 76. Matjaž Lozej, Hoteli gostinstvo, 48.82; 77. Tone Ilc, KG Kočevje, 49.77; 78. Ivo Mavrič, ZKZ Mozirje, 50.35; 79. Jani Marolt, KG Kočevje, 50.49; 80. Janez Modričan, Sora, 51.49; 81. Miran Širaj, KZ Cerknica, 51.68; 82. Brane Jordan, KZ Krka, 52.24; 83. Aleš Ogrin, Hoteli gostinstvo, 52.29; 84. Slavc Končar, MMT, 52.39; 85. Slavko Miklavčič, Agrokombinat, 52.61; 86. Andrej Šiško, Agrokombinat, 53.62; 87. Peter Korper, MIP, 54.26; 88. Slavko Križnik, Agrokombinat, 54.54; 89. Jerko Babič, KG Kočevje, 57.83; 90. Matjaž Ulčar, MMT, 58.35; 91. Franc Miklič, KG Kočevje, 59.23; 92. Franci Modic, KZ Cerknica, 61.41; 93. Drago Goršič, Pekarna Grosuplje, 61.45; 94. Blaž Podjed, Eta, 65.40; 95. Robert Furlan, Trgoavto, 66.09; 96. Alojz Rus, Rožnik, 67.04; 97. Miro Rimahazi, KZ Bled, 69.81; 98. Brane Kotnjek, Rožnik, 81.13; 99.

Jože Bogataj, Rožnik, 84.40; 100. Jože Osojnik, Konditor, 91.51; 101. Franci Meden, KZ Cerknica, 105.56; 102. Andrej Vehar, Sora, 112.10; 103. Janko Kozelj, MIP, 164.31

VELESALOM — MOŠKI skupina B

1. Franci Kolman, MMT, 34.53; 2. Mirko Šemrov, KZ Logatec, 34.58; 3. Toni Erznovnik, Sora, 35.14; 4. Štefan Stojna, KŽK Gorenjske, 35.17; 5. Lojze Vesel, KG KOčevje, 35.47; 6. Janko Benedičič, DS SOZD, 36.22; 7. Maks Juvan, ZKZ Mozirje, 36.25; 8. Srečko Bratuž, Trgoavto, 37.56; 9. Janez Berlec, Eta, 38.39; 10. Rafko Sempremožnik, ZKZ Mozirje, 38.40; 11. Mitja Čebular, Sadjje zelenjava, 39.06; 12. Andrej Tratnik, Rudar, 39.43; 13. Ivan Modic, KZ Logatec, 39.47; 14. Franc Jenko, KŽK Gorenjske, 40.39; 15. Franci Kotar, KK Sevnica, 40.42; 16. Anton Pančur, Eta, 40.45; 17. Borut Gros, KŽK Gorenjske, 40.54; 18. Ludvik Jerman, KZ Trebnje, 40.61; 19. Lojze Rus, Konditor, 40.62; 20. Miloš Hvala, Rudar, 40.91; 21. Emil Antolič, MIP, 40.91; 22. Draško Zamernik, Rožnik, 41.01; 23. Slavc Pagon, Sora, 41.04; 24. Boris Krivec, Trgoavto, 41.30; 25. Janez Delač, Ljubljanske mlekarne, 41.55; Primož Goslar, Tehna, 41.55; 27. Srečo Končina, Ljubljanske mlekarne, 41.74; 28. Stane Doberdrug, KZ Krka, 41.94; 29. Daniel Krivec, DS SOZD, 41.96; 30. Peter Debevc, MMT, 42.03; 31. Miloš Kozamer, Blagovni center, 42.12; 32. Bojan Merzdovnik, Sadjje zelenjava, 42.51; 33. Franc Gorenc, Agrokombinat, 42.58; 34. Stane Kuntarič, Agrokombinat, 42.63; 35. Jože Kranjčević, Agrokombinat, 42.67; 36. Janez Lušin, KG Kočevje, 42.68; 37. Simon Habjan, MIP, 43.02; 38. Matjaž Kandus, Emba, 43.10; 39. Martin Andrejčič, Standard, 43.40; 40. Anton Lautar, Nanos, 43.63; 41. Branko Dobaja, MIP, 43.65; 42. Franc Robida, KG Kočevje, 43.69; 43. Miro Lapajne, Sora, 43.75; 44. Vinko Perme, DS SOZD, 44.03; 45. Dušan Paravinja, MMT, 44.28; 46. Milan Vrlinšek, Eta, 44.31; 47. Jože Srčić, KZ Krka, 44.47; 48. Darko Viler, Rudar, 44.56; 49. Dušan Janša, Blagovni center, 44.83; 50. Stane Trdič, DS SOZD, 45.10; 51. Ignac Korenjak, MMT, 45.88; 52. Jože Hribar, Rožnik, 45.98; 53. Miro Centrih, MIP, 46.56; 54. Boris Mikulič, KG KOčevje, 46.62; 55. Franc Stibih, MIP, 47.18; 56. Peter Mihelj, Nanos, 47.26; 57. Zdravko Skumavec, Rožnik, 47.53; Drago Verdenik, MIP, 47.53; 59. Vlado Šoštar, Nanos, 48.31; 60. Branko Drljača, Rudar, 49.07; 61. Franc Orešnik, KŽK Gorenjske, 50.70; 62. Jože Peršolja, Nanos, 51.26; 63. Peter Žitnik, DS SOZD, 51.68; 64. Miro Podpečan, Agrokombinat, 52.26;

Predstavniki zmagovalnih ekip v moškem veleslalomu.

Tekačice — skupina B (z leve): Urška Odar, Marija Kavčič in Marjana Kocjan.

Ivanka Jeremič, predsednica OO ZS M-Rudar Idrija:

Naša ekipa je štela 29 tekmovalcev, od tega sta bila 2 tekača in 10 sankarjev. Sankanje je odlični šport, ki smo se ga vsi zelo razveselili ter na koncu osvojili dve medalji. Celotna ekipa je imela organiziranih nekaj skupnih treningov na progah, na katerih smo danes tekmovali. Sodelujemo sicer vsako leto, tako številni kot letos, pa še nismo bili. Pozna se, da je bila Mercatoriada blizu Idrije. Športniki iz naše kolektiva so tradicionalno bolj

uspešni na zimskih Mercatoriadah.

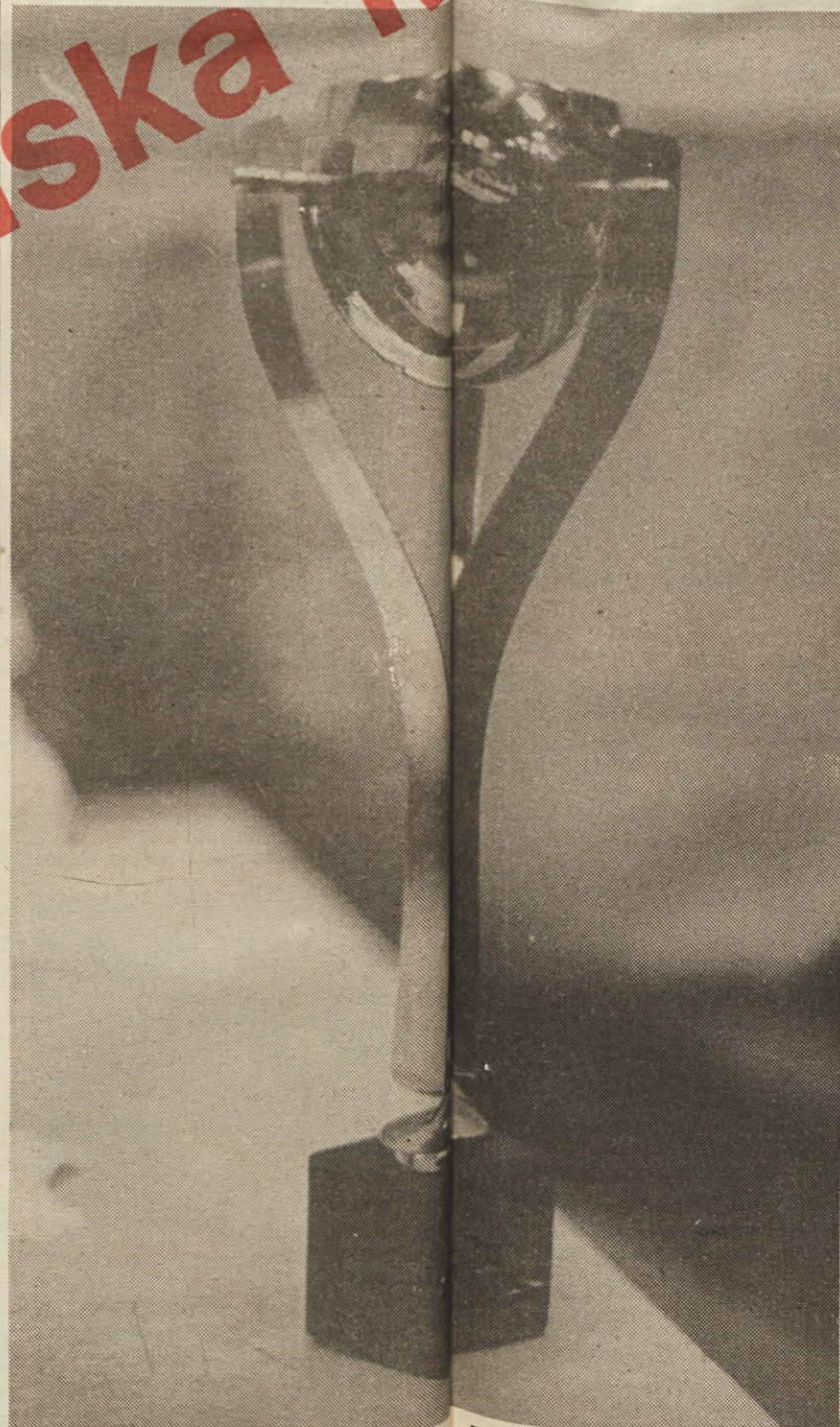
Mira Šošter, tehnik in kontroll in vodja ekipe M-Eta Kamnik:

Za Mercatoriado se jih je prijavilo v Eti petdeset, a jih je polovico zaradi slabega vremena ostalo doma. Smo pa tisti, ki smo prišli dosegli dobre rezultate. Proga je izgledala na začetku zelo slabo, izkazalo pa se je, da je bila odlično pripravljena in je vzdržala vse tekmovalce. Vsako leto imamo pred Mercatoriado sindikalne tekme, na

Ekipni zmagovalci: na zmagovalni stopnički je drugič prvak ZKZ Gorenjske.

Prehodni pokal zimske Mercatoriade je že v tretji sezoni v tretje gre rado: Jim bo 1989. leta ostal kar za zmerom?

Sankanje letos prvič — bolj za zabavo kot zares, toda medalje so le bile (z leve): Milena Vratarič, Ivica Smrečnik in Ada Hudelja.

Sankska parli (z leve): Jereb-Sedej (eden od njiju manjka), Šketa-Ferkoli in Hulič-Žitnik.

katerih naredimo selekcijo, vendar potem, ko se delavci prijavljajo za Mercatoriado, nismo preveč strogi. Praktično se je lahko udeležil vsak, ki želi, kajti konec koncev gre za medsebojno spoznavanje in sprostitev. V M-Eti ugotavljamo, da so po takšnih športnih srečanjih, ki se jih udeležijo veliko številni delavci, tudi delovni učinki boljši.

Anton Gašperič, pek, M-Pekarna, Grosuplje:

Tekmujemo vsako leto in večina je ekipa, ki jo sestavlja pet

smučarjev, nespremenjena. Anton Vencelj je doslej osvojil že pet medalj v tekih, od bronaste do zlate, Drago Goršič pa ni bil nikoli manj uspešen in je osvojil že dva poljčka, enega v veleslalomu in enega v tekih, kar ocenjujemo za izreden uspeh. Mercatoriado jemljemo nad vse resno in ekipa stalno spremlja Jože Jagodic — serviser in maser.

Miro Vavpotič, predsednik KORŠ, Tomo Vovčko, član KORŠ in Jure Jež športni referent DS SOZD:

65. Slavko Jazbec, KK Sevnica, 52.98; 66. Janez Gorišek, Standard, 53.44; 67. Damir Džjak, Hoteli gostinstvo, 53.51; 68. Stanko Lapajne, Rudar, 54.69; 69. Silvo Korošec, Ljubljanske mlekarne, 55.64; 70. Jadrana Čop, Nanos, 58.61; 71. Jože Brulc, Standard, 60.49; 72. Bojan Vučak, Sadjje zelenjava, 68.47; 73. Ivan Škrjanc, Rožnik, 76.18; 74. Anton Melavc, ZKZ Mozirje, 81.63; 75. Edi Ukmar, Trgoavto, 213.68;

VELESALOM — MOŠKI skupina C

1. Tugo Marinček, DS SOZD, 36.01; 2. Anton Košir, Rožnik, 36.14; 3. Janez Tavčar, KŽK Gorenjske, 36.41; 4. Stane Kavčič, Konditor, 36.87; 5. Franc Rot, KZ Cerknica, 37.68; 6. Ivan Kozole, Agrokombinat, 37.71; 7. Bogdan Skvarča, Ljubljanske mlekarne, 38.17; 8. Emil Jošt, Tehna, 38.86; 9. Janez Dev, MMT, 39.88; 10. Tone Petkovšek, Nanos, 40.65; 11. Jože Zadnik, Sadjje zelenjava, 41.72; 12. Franc Štular, Rožnik, 41.83; 13. Janez Rupnik, KZ Logatec, 42.23; 14. Jože Debeljak, Sadjje zelenjava, 42.75; 15. Metod Logar, Konditor, 43.36; 16. Dušan Šešek, Tehna, 43.54; 17. Ludvik Ris, KZ Cerknica, 43.83; 18. Jože Knapič, Ljubljanske mlekarne, 43.83; 19. Janez Kušlan, Emba, 44.06; 20. Matija Vidmar, KZ Trebnje, 44.27; 21. Henrik Zupančič, Eta, 44.53; 22. Slavko Glinšek, DS SOZD, 44.79; 23. Janez Jereb, Sora, 44.97; 24. Franc Rožmarin, MIP, 45.32; 25. Janez Novak, Nanos, 47.33; 26. Uroš Gros, Konditor, 47.63; 27. Ivan Ambrož, Modna hiša, 47.92; 28. Janez Rženičnik, Eta, 48.84; 29. Franc Sivec, KŽK Gorenjske, 49.07; 30. Anton Vencelj, Pekarna Grosuplje, 49.42; 31. Marjan Čebašek, Eta, 49.49; 32. Branko Bajc, Agrokombinat, 49.83; 33. Jože Kopušar, Rožnik, 52.64; 34. Miha Smrečnik, Rožnik, 52.92; 35. Franc Krivc, Sadjje zelenjava, 53.59; 36. Borut Tepina, MMT, 55.17; 37. Janez Horvat, MIP, 62.11; 38. Edvard Renko, KŽK Gorenjske, 63.84; 39. Aco Vuletič, MIP, 68.23; 40. Lojze Lihtenvalner, Ljubljanske mlekarne, 68.66; 41. Milan Modic, KZ Cerknica, 70.96; 42. Matjaž Falkner, Agrokombinat, 73.89;

VELESALOM — MOŠKI skupina D

1. Ernest Kokej, Sora, 37.49; 2. Jaka Reš, KŽK Gorenjske, 38.32; 3. Jože Mihelič, Emba, 40.68; Pavel Kandus, Modna hiša, 42.85; 5. Stane Rigler, DS SOZD, 48.95; 6. Janko Repič, MIP, 50.48; 7. Franc Tomanič, MIP, 52.37; 8. Franci Sedej, Rudar, 55.20; 9. Bogo Okršlar, Tehna, 55.25; 10. Edvard Kovačević,

Dosežki Mercatoriade

MIP, 55.56; 11. Leo Šušteršič, Ljubljanske mlekarne, 70.94;

VELESALOM — ŽENSKE skupina A

1. Janja Globevnik, KZ Bled, 42.06; 2. Anka Iavsegar, Rožnik, 42.29; 3. Mateja Žugič, Agrokombinat, 44.11; 4. Marta Kogoj, Rudar, 45.76; 5. Cvetka Goličnik, ZKZ Mozirje, 46.12; 6. Milena Smrtnik, KŽK Gorenjske, 46.13; 7. Petra Marolt, ZKZ Mozirje, 47.52; 8. Zvezdana Jemec, KZ Cerknica, 48.31; 9. Barbara Pangrišič, Rožnik, 49.02; 10. Milena Rihter, KZ Mozirje, 49.13; 11. Metka Osojnik, KŽK Gorenjske, 49.14; 12. Marinka Klemencič, Sadjje zelenjava, 49.71; 13. Katarina Medija, Rožnik, 50.07; 14. Tilka Klinar, KŽK Gorenjske, 50.18; 15. Mojca Lovšin, KZ Medvode, 50.19; 16. Jana Ogrin, Hoteli gostinstvo, 50.23; Marija Brus, Rudar, 50.23; 18. Garbajs, Rožnik, 50.75; 19. Petra Vavpetič, MMT, 50.76; 20. Bernarda Škanta, Rožnik, 50.99; 21. Mirjana Fink, Konditor, 51.08; 22. Nuša Skok, ZKZ Mozirje, 51.13; 23. Darja Poljanec, Rudar, 51.44; 24. Dušan Štalcer, MIP, 51.52; 25. Darja Ahlin, Emba, 51.72; 26. Mojca Šemrov, KZ Logatec, 51.85; 27. Majda Legat, KŽK Gorenjske, 52.44; 28. Karmen Rupnik, Rudar, 52.58; 29. Mateja Zadavec, MIP, 52.60; 30. Jožica Peternel, Rudar, 52.61; 31. Jana Odar, Rožnik, 53.67; 32. Marjana Polajner, KG Kočevje, 53.98; 33. Jana Klenar, Sadjje zelenjava, 53.99; 34. Ivanka Miklavčič, Agrokombinat, 54.12; 35. Slavica Čigale, Sora, 54.60; 36. Darja Težak, Rožnik, 54.86; 37. Ines Hlad, Nanos, 54.95; 38. Mojca Campilin, MMT, 57.13; 39. Slavica Čus, MIP, 57.27; 40. Jana Belcijan, Rožnik, 57.48; 41. Liljana Šenk, KŽK Gorenjske, 57.55; 42. Mihaela Ropret, KŽK Gorenjske, 57.88; 43. Tatjana Krivc, Sadjje zelenjava, 57.98; 44. Liljana Svab, Rožnik, 58.28; 45. Mojca Hrastar, KZ Trebnje, 59.91; 46. Silva Šestir, ZKZ Mozirje, 60.41; 47. Andreja Brence, Agrokombinat, 60.48; 48. Mojca Petrič, Rožnik, 60.70; 49. Tatjana Trebšje, Rudar, 63.57; 50. cirila Bohinj, KZ Medvode, 64.53; 51. Helena Dermastja, Rožnik, 64.66; 52. Renata Gričar, Agrokombinat, 67.63; 53. Tatjana Lampret, Blagovni center, 94.12; 54. Tadeja Reisp, Ljubljanske mlekarne, 96.91; 55. Silva Gnezda, Rudar, 161.47;

VELESALOM — ŽENSKE skupina B

1. Stana Šorli, Sora, 46.30; 2. Špela Rojec, MMT, 46.87; 3. Maruša Škeri, DS SOZD, 47.33; 4. Marina Marn, Rožnik, 50.24; 5.

O Mercatoriadi so povedali...

Nadaljevanje s 7. strani

Danica Šegula, referent vstva pri delu in požarne varnosti DSSS MIP Ptuj:

Iz MIP — a nas je za cel avto-bus, trideset tekmovalcev in enajst navijačev. Je že tradicija, da na zimsko Mercatoriado pridemo prav vsi, ki smučamo.

Omejitev ne postavljamo, ker so rezultati za nas drugotnega pomena. Štjerci smo navajeni na ravno in že to, da prevozimo progno do konca, je za nas uspeh. Na zimskih igrah uživamo in se zabavamo, na letnih pa pobiramo pokale. Lepo je tudi videti toliko ljudi iz različnih koncev Slovenije. To dobiš pravi občutek kako velik je Mercator.

Mercatoriado je malo motil le sneg, ki je ves dan padal po po-bočjih Smučarskega centra Cer-noga. Proge so bile dobro pripravljene in tudi vsa ostala tehnična organizacija je po naših ocenah takšna kot smo jo načrtovali. Prijavljenih je bilo 980 tekmovalcev, startalo pa jih je okoli 600. Razen enega potlačnega kolena, nese-reči ni bilo in vse tekme so se odvijale po začrtanem programu.

Zelo smo veseli, da se je nove discipline, sankanja, udeležilo toliko tekmovalcev in gledalcev. Kar

52 sani je zdrvelo skozi cilj. To je velik uspeh. Na Mercatoriadi lahko vsak začuti, kako sistem Mercatorja živi in se med seboj preli-vajo. Zato tudi organiziramo tek-movanje vsako leto drugje in spoznavamo različna slovenska smučarstva, ki jih drugače kot po-samezniki najbrž ne bi obiskali. Dela s pripravo je zelo veliko in ker vse delo sloni na redkih po-sameznikih, se ti počasi utrujajo. Želeli bi, da bi še več tovaršev sodelovalo pri organizaciji šport-nega in družabnega življenja na-šega sozda.

Dosežki Mercatoriade

Ljudmila Košir, KŽK Gorenjske, 50.36; 6. Alenka Tarkuš, Modna hiša, 52.25; 7. Terezija Podlesnik, Rožnik, 53.24; 8. Mira Šoster, Eta, 53.59; 9. Anica Snoj, Ljubljanske mlekarne, 53.85; 10. Nika Korošec, Eta, 53.98; 11. Alenka Šket, Konditor, 54.64; 12. Irena Ohnjec, Blagovni center, 55.61; 13. Ljubica Murn, Standard, 56.06; 14. Ančka Sever, Sadje zelenjava, 57.74; 15. Marija Pernek, MIP, 58.15; 16. Barbara Lapuh, KZ Medvode, 58.81; 17. Šegula Anica, MIP, 50.91; 18. **Ljuba Sukovič**, Standard, 61.40; 19. Asti Karlin, Rudar, 63.74; 20. Tanja Meško, MIP, 66.63; 21. Marinka Peklar, KK Sevnica, 69.82; 22. Milena Lamovšek, Rožnik, 70.11; 23. Slavka Prijatelj, Eta, 70.55; 24. Irena Čeh, MMT, 71.00; 25. Marica Ravnik, Rožnik, 79.83; 26. **Alenka Por**, KŽK Gorenjske, 94.00; 27. Majda Bitenc, Blagovni center, 108.43; 28. Mojca Pestotnik, Rožnik, 111.96; 29. Kristina Šinkovec, Rožnik, 119.36

VELESALOM — ŽENSKÉ skupina C

1. **Breda Dobre**, MMT, 48.23; 2. **Stanka Pečarič**, MMT, 49.48; 3. **Maja Derkač**, MMT, 51.11; 4. Ivanka Lekovec, Rudar, 51.83; 5. Tončka Grubar, Standard, 52.28; 6. Nada Štalcer, MIP, 53.58; 7. Dragica Anderlič, Modna hiša, 53.85; 8. Francka Jošt, KŽK Gorenjske, 54.16; 9. Milena Likar, Rudar, 54.32; 10. Katerina Poljanšek, Sora, 58.13; 11. Vika Praprotnik, Sadje zelenjava, 58.17; 12. Marjana Kozamernik, MMT, 63.70; 13. Jerica Micič, Blagovni center, 66.87; 14. Marija Bergez, MIP, 70.52; 15. Greta Peharc, Rožnik, 75.85; 16. Marjana Belak, Ljubljanske mlekarne, 78.46; 17. Sonja Vidic, DS SOZD, 89.37;

SMUČARSKI TE- KI — MOŠKI skupina A

1. **Klemen Dolenc**, KŽK Gorenjske, 13.21; 2. **Jože Stanonik**, Sora, 13.37; 3. **Marjan Vidmar**, Sadje zelenjava, 15.04; 4. Tomaž Križaj, 15.07; 5. Miha Golob, Eta, 15.56; 6. Matjaž Žakelj, Sora, 15.81; 7. Andrej Lukan, KZ Logatec, 16.28; 8. Matjaž Antončič, KZ Cerknica, 16.43; 9. Andrej Fečur, KZ Logatec, 17.58; 10. Peter Nared, KZ Cerknica, 18.28; 11. Iztok Mihelič, Rožnik, 18.41; 12. KZ Cerknica, Darko Kandare, KZ Cerknica, 19.16; 13. **Stane Ilar**, KZ Krka, 19.44; 14. Boris Tavzelj, KZ Cerknica, 19.56; 15. Martin Žagar, Eta, 30.13;

SMUČARSKI TEK — MOŠKI skupina B

1. **Marko Pajntar**, Rudr, 16.42; 2. **Franco Rožič**, Nanos, 17.04; 3. **Stanko Mihelčič**, KZ Cerknica, 18.54; 4. Toni Erznožnik, Sora, 19.25; 5. Rako Kodra, Eta, 20.47; 6. Boris Žohar, MIP, 25.16; 7. Milan Troha, KZ Cerknica, 26.09; 8. Boris Gostič, Sadje zelenjava, 29.09; 9. Zdravko Hvala, MMT, 29.19;

SMUČARSKI TE- KI — MOŠKI skupina C

1. **Stane Kavčič**, Konditor, 8.06; 2. **Anton Vencelj**, Pekarna

Grosuplje, 8.09; 3. **Stane Tavželj**, KZ Cerknica, 9.30; 4. Edvard Renko, KŽK Gorenjske, 9.57; 5. Jože Strle, KZ Cerknica, 10.23; 6. Jože Zadnik, Sadje zelenjava, 10.29; 7. Janez Rženičnik, Eta, 11.03; 8. Tone Dermastja, Eta, 14.12; 9. Alfred Železnik, KK Sevnica, 19.12; 10. Franc Reven, Sora, 19.48;

SMUČARSKI TE- KI — MOŠKI skupina D

1. **Jaka Reš**, KŽK Gorenjske, 8.03; 2. **Anton Jereb**, KŽK Gorenjske, 8.14; 3. **Franco Repinc**, Rožnik, 10.33; 4. Stanko Lapajne, Rožnik, 11.83; Ernest Kokelj, Sora, 13.31;

SMUČARSKI TE- KI — ŽENSKÉ skupina A

1. **Katarina Krašovec**, KZ Cerknica, 12.02; 2. **Ivanka Zupan**, KŽK Gorenjske, 12.41; 3. **Kati Judež**, KZ Krka, 12.59; 3. **Mateja Vilhar**, Nanos, 12.59; 5. Jožica Žmitek, Rožnik, 13.48; 6. Nevenka Mlakar, KZ Cerknica, 14.20; 7. Majda Legat, KŽK Gorenjske, 15.08;

SMUČARSKI TE- KI — ŽENSKÉ skupina B

1. **Marija Kavčič**, SD SOZD, 10.23; 2. **Urška Odar**, Rožnik, 11.33; 3. **Marjana Kocjan**, Rožnik, 12.31; Jana Mlinar, Sora, 14.32; 5. Sonja Sivec, Eta, 16.04; 6. Cvetka Debeljak, Rožnik, 16.50; 7. Ivana Valjavec, KŽK Gorenjske, 20.33;

SMUČARSKI TE- KI — ŽENSKÉ skupina C

Marija Vojvoda, Rožnik, 12.29; 2. **Cirila Ažman**, KŽK Gorenjske, 13.43; 3. **Majda Kavčič**, Sora, 14.21; 4. **Vida Pivk**, Rudar, 18.27

SANKANJE MOŠKI

1. **Miro Podrečan**, Agrokombinat, 33.43; 2. **Janez Gantar**, Rudar, 34.59; 3. **Ivan Brečko**, Tehna, 37.55; 4. Tone Felicijan, Agrokombinat, 41.70; 5. Drago Eniko, Sora, 46.39; 6. Bojan Kirar, Standard, 47.73; 7. **Franco Gorenc**, Agrokombinat, 48.95; 8. Jože Žagar, Standard, 49.82; 9. Jože Kranjčević, Agrokombinat, 51.20; 10. Marjan Kodrič, Agrokombinat, 51.26; 11. Matjaž Sladič, Emba, 54.82; 12. Matjaž Kandus, Emba, 58.45; 13. Matjž Okoren, Pekarna Grosuplje, 58.83; 14. Branko Dobaja, MIP, 59.00; 15. Mirko Cestnik, MIP, 59.15; 16. Stanko Hebar, MIP, 59.51; 17. Janez Penca, Standard, 60.72; 18. Bogdan Lubej, Emba, 65.80;

SANKANJE ŽENSKÉ

1. **Ivica Smrečnik**, Eta, 36.50; 2. **Milena Vratarič**, MMT, 38.97; 3. **Ada Hudelja**, Standard, 39.01; 4. Vera Tušar, Rudar, 39.91; 5. **Marija Kavčič**, DS SOZD, 42.28; 6. **Saša Vrenjak**, DS SOZD, 42.82; 7. **Mira Hujič**, DS SOZD,

43.49; 8. **Nada Jereb**, Rudar, 46.36; 9. **Milka Staniša**, Standard, 52.17; 10. **Marija Vrčec**, KK Sevnica, 52.83; 11. **Branka Zakrajšek**, KK Sevnica, 54.03; 12. **Jožica Majnik**, Rudar, 54.46; 13. **Jana Novak**, Eta, 57.03; 14. **Tončka Merznarič**, MIP, 77.31;

SANKANJE DVOJICE

1. **Šketa-Ferkolj**, Standard, 48.66; 2. **Jereb-Sedej**, Rudar, 65.49; 3. **Huič-Žitnik**, DS SOZD,

71.78; **Krivec-Prešeren**, Standard, 73.72; 5. **Kavčič-Šekota**, Konditor, 75.14; 6. **Škerl-Riglér**, DS SOZD, 81.20; 7. **Majnik-Gantar**, Rudar, 84.77; 8. **Leban-Jermič**, Rudar, 97.39; 9. **Rekič-Garbajns**, DS SOZD, 113.15; 10. **Kirar-Hudelja**, Standard, 114.04

Start all cilj — dobra volja je bila na obeh.

S Šerbi nas bi bilo res lahko milijon samo...

Ringa-ringaraja all pa račke pa tike-tike-tačke pa dok si vozila bicliku, Jasmino — z Agropopom je bila resnična veselica.

Tozd Klavnica Jesenice

Andrej Dvoršak

Kar všeč so si...

Letos mineva osemnajst let odkar je bila na Jesenicah zgrajena klavnica, ki je po raznih združenjih »pristala« kot tozd v kranjskem Kažekaju. Sodi med manjše klavnice v republiki, zato pa je zelo prilagodljiva in uspešna pri svojem poslovanju.

Tozd Klavnica ima poleg klavnice še obrat za predelavo in več trgovin v Ratečah, Kranjski gori,

Mojstrani, Žirovnici in na Jesenicah. Skupno je v tozdu zaposlenih 90 delavcev.

Bogomir Rozman: »Za reklamo ni nobene potrebe. Mi prodamo vse.«

Veterinar **Bogomir Rozman**, direktor tozda zatrjuje, da je zmogljivost klavnice (1200 do 1500 ton letno) dovolj velika za potrebe občine. Za predelavo namenijo letno okoli 516 ton mesa, sto ton mesnih izdelkov pa dokupijo od drugih proizvajalcev. Prav tako dokupijo tudi perutnino, 285 ton letno.

Z živino se oskrbujejo preko TOK Radovljica, od katerega dokupijo 520 komadov pitancev, v KZ Naklo jih dobe 500 komadov, v M-KZ Bled 100, M-KZ Ljubljana 580 in 200 komadov goved iz Stične – tozd Prašičereja. Od tu dobe tudi 6000 prašičev in enako število še iz PPK Slavonka, kjer so si dobave zagotovili s sovlaganjem. Leta 1986 so pridali sredstva, s katerimi so v PPK lahko zgradili hlev, ki je bil takrat vreden 1980 prašičev. V Stični pa so sovlagali v višini 35 odstotkov predračunske vrednosti.

Poleg goveje živine in prašičev zakoljejo še okoli 300 ovac, ki jih dobe od kooperantov gorenjskih zadrug.

S temi količinami mesa pokrivajo 80 odstotkov potreb po svežem mesu, ki ga dobavljajo tudi vsem gostinskim obratom v občini. Nekaj ga prodajo tudi hotelom na Bledu (Golf, Park, Krim, Jelovica) ter trgovski mreži tozda Savica M-Rožnika in ABC Pomurke.

Kljub temu, da s prodajo in plasmajem mesa in mesnih izdelkov nimajo težav, se Klavnica ubada z nekaterimi problemi, ki

zavirajo njen razvoj. Predvsem se ji iz leta v leto manjša akumulacija, zlasti na račun naraščanja cen prašičev, ki so v zadnjem času poskočile za 70 in več odstotkov. Na povečanje stroškov proizvodnje neposredno vplivajo tudi ukrepi Zveznega izvršnega sveta – povečanje cen energije, ki tudi uspešno zmanjšuje dohodek. Če k temu dodamo še ekološko problematiko, neurejena lastninska razmerja glede zemljišča, na katerem klavnica stoji, je slika o težavah tega jeseniškega tozda skoraj popolna.

»Vse težave in težavice skušamo reševati pač v okviru naših možnosti. Čistilne naprave, ki je bila ob klavnici zgrajena pred 15 leti ne obnavljamo več, ker se bomo še letos priključili na novo, ki jo grade na Jesenicah, in v katero tudi mi sovlagamo. Z njo bomo rešili tudi problematiko obrata predelave, ki je v samem središču mesta, kot tudi poslovalnic, ki imajo odtok spejlane neposredno v mestno klavnico,« pravi Rozman.

Nizka akumulacija jim ne omogoča, da bi uresničili vse načrtovane cilje, med katerimi je tudi gradnja prizidka pri klavnici. Tja bi preselili predelavo iz središča Jesenic. Za letos načrtujejo dokončanje I. nadstropja objekta, ki je bil zgrajen pred 18 leti, a je vse do danes ostal nedokončan. Ob vlaganju v zidovje jim ostaja premalo sredstev za nabavo sodobnih strojev in opreme, med katero si najbolj želijo sodobni pakirni stroj. Z njim bi lahko povečali storilnost in dvignili raven

kakovosti svojih storitev, saj sedaj vse meso, ki ga prodaja tozd Savica, pakirajo in tehtajo ročno.

Tudi prostore za odpremo izdelkov želijo posodobiti in razširiti, ob tem pa zgraditi še manjšo zmrzovalnico (60 ton), ki bo zadostovala za občinske blagovne rezerve. Pravijo, da sta jim hladilnica v Škofiji Loki in Ljubljani preveč od rok.

Če k temu dodamo še nove »klima komore« za predelavo, ki jim bodo omogočile večjo in kakovostnejšo proizvodnjo, je spisek razvojnih načrtov Klavnice zaključen.

Novim, povečanim zmogljivostim bodo sledili tudi v ustrezno kadrovsko politiko in zato že sedaj štipendirajo več učencev, ki se bodo po končani šoli zaposlili pri njih kot mesarji.

Direktor Bogomir Rozman ob tem poudarja, da TOZD Klavnica nikoli ne sodeluje pri reklamnih akcijah! Po njegovem prepričanju za to ni prav nobene potrebe. Toliko kot proizvedejo, brez težav tudi prodajo, saj so potrebe tržišča mnogo večje kot pa so njihove zmogljivosti...

V razgovoru sem dobil občutek, da v tozdu vlada precejšnja mera samozadostnosti in samozadovoljstva in je v DO in SOZ povezan pač zato, ker je tu »pristal« po raznih združitvah, ne pa zaradi lastnih potreb in interesov. Imajo pač to srečo, da gre meso še vedno dobro v prodajo in, da ga vedno nekoliko primanjkuje ter da na Jesenicah nimajo konkurence, ki bi jim grenila zadovoljstvo.

Turistični nagelj Zdenku Potočniku

Miile Bitenc

Če foušija bi gorela...

Nagelj, velik rdeč nagelj. V vazi, v gumbnici, za klobukom. Nagelj na vrtu, nagelj v šopku za voščilo, nagelj, ki visi z gorenskega »ganka«...Kdo ve koliko vrst nageljev je. Vendar imamo Slovenci že nekaj časa enega več; turistični nagelj, nagelj, ki ga za noben denar ni mogoče kupiti. Dobi se ga težko, a če se ga dobi, neizmerno veliko pomeni. Vsakomur, tudi našemu sodelavcu Zdenku Potočniku.

Tale zapis ni nastal v pogovoru z njim. Nisva sedla za mizo in se pogovarjala o tem, kako in zakaj je pred dnevi dobil to veliko pri-

znanje, turistični nagelj. Ni želel govoriti o tem za časopis, saj mu je v nekaterih krogih prav ta nagelj prinesel veliko neprijetnih besed, opravljanja, zavisti. Vendar, je bilo veliko več ljudi, ki mislijo drugače, prav, in Zdenku z vso iskrenostjo nagelj privoščijo. Saj to priznanje ni le zanj. Tem-

več tudi za Miško, pa za tozd Savica, za Mercator...

Spominjam se deset, petnajst let nazaj, kako radi smo hodili v Miško. Saj verjetno poznate tisti prijetni bife, ki pravzaprav ni bife, na Titovi cesti v Ljubljani, pri Kavarni Evropa. Že od nekdanj si tam dobil najokusnejše obložene kruhke v vsej Ljubljani, največje kose najboljše gibanice, pet, deset, dvajset vrst palačink, celo paleto solat, prepeličja jajca, v najhujši zimi in snegu rdeče jagode, vrsto mlečnih napitkov, pa tako lepo pripravljene sladoledne kupe, da jih je bilo škoda načeti. Za vse to, pa še za marsikaj je »kriv« prav Zdenko Potočnik.

Nekoč natakark, ki je vedno hotel nekaj več, nekaj novega, boljšega, je šef Miške in vodja gostinstva v tozdu Savica. V teh letih je ustvaril že mnogo več od Miške. Botroval je Muci in Krutu, urejal delikatese v mnogih trgovinah, pripravil nič koliko degustacij na prodajnih mestih, na sejnih, pa sladoledne butike...

Zdenko Potočnik pripravlja in vodi seminarje za delavce v bifejih in delikatesah, ne le v Mercatorju, temveč tudi v Emoni, Delikatesi in še kje. Dodal je že marsikatero zrno na ljubljanski televiziji, prav zdaj je posnel vrsto TV oddaj, podobnih Vegetini kuhinji...Ni mu težko svetovati niti sprejeti dobrega nasveta, da celo iz nemogočega naredi mogo-

če. To se vidi v lokalih, ki sem jih omenil. Najbolj seveda, v Miški. Tam je Zdenko »doma« z njim pa njegovi najboljši sodelavci, ki so po njem povzeli vse znanje, spretnosti, prijaznost, dober odnos do gostov. Tudi oni so tisti, ki so kakovosti Miške ogromno dodali in to vedno znova hočejo dokazati. Primerov o tem kako se lotijo tudi posebnih stvari, še zahtevnejših, ni malo.

Minuli osmi marec je bil prav v Miški tak, kot verjetno malokje ali pa nikjer. Pesebej okrašen lokal, posebna ponudba, s posebej izbranimi sodelujočimi. Že lani se je to dobro obneslo in marsikatera obiskovalka skorajda ni mogla verjeti, da je s tolikšno pozornostjo, lepo besedo in nasmehom dobila (seveda za stonj!) izvrsten koktajl, čestitko, rožico, bombon in še koledar. Vsaka posebej, s stiskom roke. Tudi tokrat, čeprav je bila gneča nepopisna. Nikomur, ne Zdenku, ne Jožetu in Janiju, ne Mariji ali Rini to ni bilo težko. Kajti čisto »ta prava Miška« so lahko le vsi skupaj.

Še bi lahko pisal o dobrih rečeh v Miški, delikatesi Burja in o snovanjih, ki jih je Potočnikova glava polna. Pa o vsem tem kdaj drugič.

In še enkrat: naj tale sestavek ne izzveni kot pohvala nagrajenca, temveč predvsem kot primer, kaj se da in more storiti, če se le hoče.

Zagotovo bo tem besedam marsikdo prisluhnil, jih odobral, pa tudi takšni se bodo našli, ki bodo spet otresali svojo jezo, morda celo name, ki sem to zapisal. Saj pravim, če foušija bi gorela...

Miška je vedno prljeto urejena. Za dan žena so v njej presenečali Dana, Plonir, Slov in Jugoreklam.

Šumijo gozdovi domači

Andrej Petrič

Kako dolgo še...

Eni izmed redkih, ki so se veselili letošnje mile zime, so bili tudi gozdarji. Skromna snežna odeja in ugodne temperature so omogočile, da se je jesenska sezona dela v gozdarstvu podaljšala vse do konca februarja. Opravljeno je bilo marsikatero delo, ki bi drugače moralo počakati na poznejši čas.

Dela pa zadnji dve leti sploh ni primanjkovalo. Razne nevesečnosti so občutno posegle v že itak osiromašene gozdove. Vremenske ujeme so si kar podajale roko druga drugi. Od žleda na širšem ljubljanskem območju, pa do orkanskega vetra, ki je pustošil po logaških in vrhniških gozdovih. Svoj delež je prispevala tudi trasa nove dolinjske avtoceste. Tako načeti gozdovi so bili kar pravi gojišče za razne biološke škodljivce. Predvsem tu omenimo smrekovega lubadarja, ki je povzročil še dodatno škodo.

Tudi gozdomom M-Ljubljanskih mekarn, tozda Posestva narava ni prizanašala. Ravno nasprotno, najhujše so bili prizadeti prav njihovi najbolj kakovostni sestoji na območju Stare Vrhlike, Rovt, Robeža in Ivančne gorice.

Sedaj, ko gre h koncu prva faza sanacije škode je čas, da potegnemo črto pod dosedanje delo. Veliko je števil in drugih podatkov, s katerimi lahko opišemo količino opravljenega dela.

Težko je izločiti podatke, iz katerih bi lahko najlažje razbratli predvsem obseg povzročene škode. V gozdovih je bilo treba posekati in iz njih odpeljati blizu 13000 kubičnih metrov lesa. To je kar precejšnja količina, če za primerjavo povemo, da znaša proizvodnja obrata Gozdarstvo v

»normalnih« letih le 3300 kubičnih metrov. Velik del prizadetih površin je bil zelo slabo ali pa sploh nedostopen za racionalno spravilo lesa. Zgraditi smo morali okrog 17 kilometrov gozdnih cest in vlek. To je pomenilo veliko obremenitev za gozd in ostalo okolje. Na skrajno težkih terenih smo raje uporabljali spravilo z žičnico. Ta način je za okolje primernejši, vendar veliko dražji.

Stroški so v takih izrednih razmerah že tako in tako višji kot običajno. Delo med podrtim drevjem je težko, predvsem pa nevarnejše. Kljub vsem varnostnim ukrepom so bile nesreče pri delu zelo pogoste. Po drugi strani pa je bil izkupiček veliko manjši, kakor bi lahko bil. Pridobljen les je bil slabe kakovosti, poln mehanskih poškodb. Zaradi zamujanja pri spravilu je pričel tudi že propadati. Tako je marsikateri dražji furnirski hloed končal v cenenih drvah.

S tem, ko se končuje prvi del sanacije škode, se že začne drugi del. To je obnova poškodovanih ali popolnoma praznih površin. Najbolj prizadete dele smo že uspeli ponovno pogozditi.

Do sedaj je bilo porabljeno že več kot 40000 sadik smreke, hrasta, javorja, lipe in drugih drevesnih vrst. To pa je šele skromen začetek. Popolna obnova bo te-

kla še nekaj let. Toda vseeno menimo, da je prizadetost le prevelika, da bi si gozd lahko v celoti opomogel.

Glede prihodnosti smo gozdarji upravičeno zaskrbljeni. Nevesečnosti, ki tarejo gozd, so prehode in stanje res ni rožnato: vremenske nesreče, onesnaženost okolje, previsok stalez divjadi

in apetit lesne industrije. Vse to so vzroki, ki jih lahko strnemo na skupni imenovalc — umiranje gozda. Mnogi še vedno menijo, da je umiranje gozdov napihljen problem, da je to le trenutna muha enodnevnica, s katero se zavaja ljudi. Neosveščenost ljudi v zvezi z okoljem je vse manjša, vendar pa se je vseeno pokazalo, kako malo je javnost sezna-

njena z gozdom in dogajanjem v njem še vedno. Med večino ljudi prevladuje mnenje, da je gozd zlata jama, iz katere se samo jemlje in jemlje. V njem vidijo le vir lahkega zaslužka. Kljub svoji mogočnosti gozd ni več en. Vse preveč pozabljamo, kako pomemben člen v našem življenjskem okolju so zdravi in neokrčnjeni gozdovi.

Tu se šele zavemo kako nemočen je človek proti naravi. Delo v gozdu je zahtevno, predvsem pa zelo nevarno. Težko delo v gozdarstvu je zelo olajšala sodobna tehnika.

Prijetna razstava

Edi Kobale

Najprej ročne, telesne spretnosti pa še pridejo

Mladinski aktiv M-Modne hiše Maribor je v svoj delovni program med ostale dejavnosti uvrstil tudi razstavo, na kateri bi svoje kognitivne predstavili vsi zaposleni v tozdu.

Za razstavo so si izbrali dan pred dnevom žena. Odziv zapo-

slenih je bil za to prvo razstavo izredno razveseljiv. Svoja ročna

dela je za prvo razstavo prispevalo kar precejšnje število delavk.

Razstavljeni so bili pleteni izdelki, gobelini, risbe, umetniške slike, pa tudi čebelarški izdelki.

Moški sodelavci so tudi prispevali svoja dela. Predstavili so se predvsem z risbami in tudi make-te ladje ni manjkalo.

Za posebno zanimivost je poskrbel sodelavec Vinko Damiš,

ki je navdušen čebelar, z razstavo o čebelarstvu. Ob tej priložnosti je pripravil poseben kviz iz čebelarstva in prispeval nagrade za pravilne odgovore, to je štiri kilograme medu, s katerim se sedaj sladkajo srečne dobitnice.

O razstavi, ki jo je organizirala mladina, je poročal tudi mariborski »Večer« s poudarkom, da so predvsem žene in tudi vsi v M-Modni hiši Maribor, kljub svojem rednem delu, dejavni tudi v svojem prostem času.

Mladinke bodo razen s to razstavo poskusile vzbuditi tudi zanimanje ostalih zaposlenih za te lovadne vaje, predvsem za aerobiko.

Upam, da jim bo to uspelo vsaj v taki meri, kot je bila ta razstava.

Pravnik svetuje
Sergej Paternost

Upokojitev

Ali lahko delavec, ki je izpolnil pogoje za polno osebno pokojnino, ostane na delu še določen čas (odpovedni rok)?

O tem vprašanju je sprejelo stališče Sodišče združenega dela SR Slovenije.

Delavcu, ki je izpolnil vse zakonite pogoje za polno osebno pokojnino je organizacija izdala odločbo o prenehanju delovnega razmerja, pri tem pa ni upoštevala takoiimenovanege odpovednega roka...

V sporu, ki je sledil, sta tako prvostopno kot drugostopno Sodišče združenega dela odločili, da delavcu preneha delovno razmerje po določenih 173. členu Zakona o delovnih razmerjih, in sicer z dokončnostjo sklepa, s katerim je odločeno, da delavcu delovno razmerje preneha. V tem primeru delavec nima pravice ostati v delovne razmerje še določen čas, to je še za čas odpovednega roka, kot je to predvideno za druge primere prenehanja delovnega razmerja, kot na primer na podlagi izjave delavca, da ne želi več delati ali pa da odkloni ponujena dela.

Ljudje in dogodki

Od gobelinov do čebelarstva

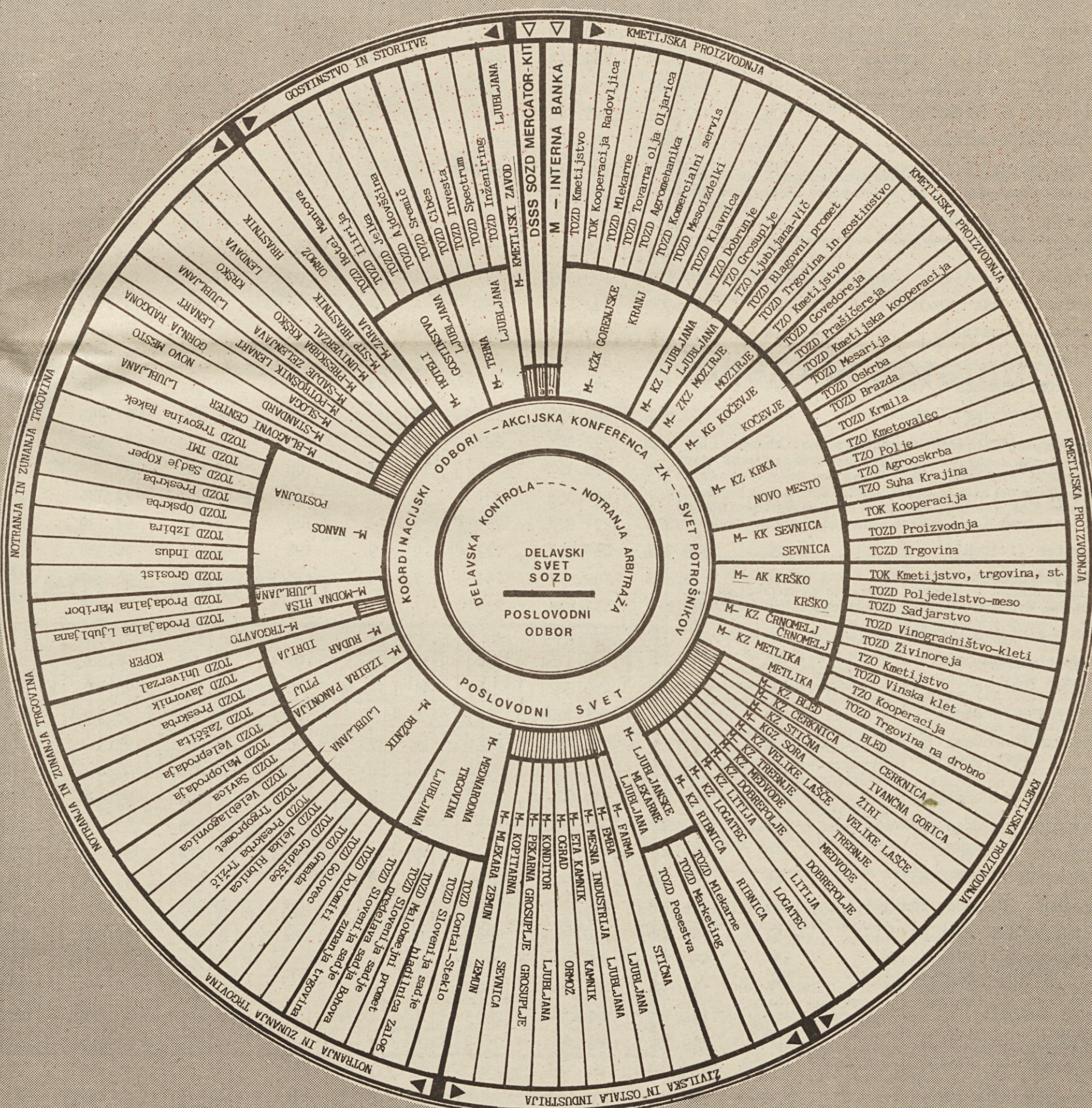
Na pobudo mladinske organizacije v mariborski Modni hiši so te dni pripravili razstavo ročnih del zaposlenih v tem kolektivu. S čim vse se ukvarjajo njihovi delavci in delavke v prostem času, so prikazali z izdelki in dejavnostjo, ki je, po vsem sodeč, silno raznolika. Na ogled so namreč gobelini pa pletenine, grafike in olja, čebelarstvo in še kaj. To je prva takšna razstava v Modni hiši, svoje izdelke je dalo na ogled kar dvajset zaposlenih. Vsekakor hvale vredna pobuda mladih.

(dš)
Posnetek:
Boris Vugrinec

Fotovešt, objavljena v mariborskem Večerju.

Pregled članic sozda MERCATOR-KIT 1988

Samopostrežne trgovine po najvišjem prometu na zaposlenega

v 000 din

Zap. št.	SAMOPOSTREŽNE TRGOVINE	Prodajni prostor v m ²	Kumulativni promet		Indeks	Zaposleni		Indeks	Promet na zaposlenega		Indeks
			1986	1987		1986	1987		1986	1987	
1.	COP Celje (Golovec)	214	356.628	895.454	251	4	5	125	89.157	179.090	199
2.	Riharjeva (Dolomiti)	238	828.370	1,897.533	229	13	14	107	63.721	135.538	212
3.	Tržaška 37/b (Dolomiti)	257	587.006	1,287.259	219	10	10	100	58.701	128.725	219
4.	Proletarska 4 (Golovec)	245	621.112	1,516.146	244	12	12	100	51.759	126.345	244
5.	Rakovnik (Dolomiti)	349	622.887	1,429.281	229	11	12	109	56.626	119.107	210
6.	Cesta na Brdo (Dolomiti)	130	259.373	468.068	180	5	4	80	51.875	117.017	225
7.	Zalog (Golovec)	210	546.128	1,256.828	230	12	11	91	45.511	114.257	251
8.	Oprema Rovte (M-KGZ Sora, Žiri)	95	236.441	55.199	235	5	5	100	47.288	111.439	235
9.	Grosuplje (Dolomiti)	240	652.136	1,439.950	221	14	13	92	46.581	110.765	237
10.	Zadvor (Golovec)	150	301.072	665.169	221	6	6	100	50.179	110.862	220
11.	Črnuče 24. julija (Grmada)	250	359.424	882.743	246	9	8	88	39.936	110.343	276
12.	Jeranova (Dolomiti)	154	542.468	1,213.115	224	12	11	91	45.206	110.283	243
13.	Bistrica 14 (Preskrba)	109	122.529	325.775	266	3	3	100	40.843	108.591	265
14.	Vrhovci (Dolomiti)	175	381.450	752.397	197	10	7	70	38.145	107.485	281
15.	Gregorčičeva 13 (Golovec)	188	333.056	748.110	225	7	7	100	47.579	106.873	224
16.	Slape (Golovec)	284	665.121	1,377.329	207	14	13	92	47.509	105.948	223
17.	Bonifacija (Dolomiti)	290	591.074	1,342.720	227	12	13	108	49.256	103.286	209
18.	Fužine (Golovec)	335	1,020.376	1,858.933	182	20	18	90	51.018	103.274	202
19.	Vrhnika (Dolomiti)	233	529.617	1,225.193	231	11	12	109	48.147	102.099	212
20.	Izbira Sr. vas (Savica)	95	79.208	202.286	255	4	2	50	19.802	101.143	510
21.	Domžale (Grmada)	218	757.569	1,793.256	237	19	18	94	39.872	99.625	249
22.	Sodražica (Jelka)	120	208.500	497.853	238	5	5	100	41.700	99.571	238
23.	Trg kom. Staneta 6 (Grmada)	294	627.778	1,392.262	222	11	14	127	57.071	99.447	174
24.	Majke Jugovičev (Grmada)	400	660.840	1,461.688	221	17	15	88	38.873	97.445	250
25.	Benedikt (M-Potrošnik Lenart)	65	131.322	292.087	222	3	3	100	43.774	97.362	222
26.	Ul. bratov Babnik (Grmada)	288	477.437	1,070.127	224	11	11	100	43.403	97.284	224
27.	Titova 351 a (Grmada)	250	615.862	1,457.353	237	15	15	100	41.057	97.156	236
28.	Dolenja vas (Jelka)	140	109.571	291.418	265	3	3	100	36.524	97.139	265
29.	Logatec (Dolomiti)	120	389.308	866.734	223	9	9	100	43.256	96.304	222
30.	Vnanje gorice (Dolomiti)	108	319.245	769.577	241	7	8	114	45.606	96.197	210
31.	Rozmanov trg (Golovec)	176	288.018	672.538	234	7	7	100	41.145	96.077	233
32.	Poslovalnica 3 (KK Sevnica)	55	-	191.912	-	-	2	-	-	95.956	-
33.	Preskrba (Dolomiti)	321	648.414	1,529.315	236	15	16	106	43.228	95.582	221
34.	Vevče (Golovec)	200	486.898	1,050.222	216	11	11	100	44.263	95.475	215
35.	Podgorica (Grmada)	160	282.404	667.140	236	7	7	100	40.343	95.306	236
36.	Bizovik (Golovec)	840	689.332	1,603.794	233	16	17	106	43.083	94.341	218
37.	Tabor (Dolomiti)	158	193.287	561.994	291	6	6	100	32.214	93.665	290
38.	Pod Naklom (Dolomiti)	289	582.711	1,310.928	225	12	14	116	48.559	93.638	192
39.	Javorjev drevored (Savica)	370	649.828	1,492.035	229	17	16	94	38.225	93.252	243
40.	Rožanska 2 (Grmada)	220	623.907	1,414.718	227	15	17	113	41.594	93.220	224
41.	Povšetova 71 (Golovec)	64	200.192	558.746	279	5	6	120	40.038	93.124	232
42.	Prejnta (M-Rudar Idrija)	38	81.516	185.535	228	2	2	100	40.758	92.767	104
43.	Ribnica (M-KZ Ribnica)	152	467.306	1,110.101	238	13	13	92	35.946	92.508	257
44.	Hošiminhova 15 (Savica)	163	488.027	1,108.444	227	12	12	100	10.668	92.370	227
45.	Zadobrovska 38 (Golovec)	116	181.659	460.732	254	5	5	100	36.332	92.146	253
46.	Brdo (Dolomiti)	163	291.482	642.714	220	7	7	100	41.640	91.816	220
47.	Celovška 104 (Grmada)	206	435.987	1,007.407	231	11	11	100	39.635	91.583	231
48.	Gerbičeva 49 (Dolomiti)	235	433.285	1,006.366	232	10	11	110	43.328	91.488	211
49.	Jesenice (KŽKG TOZD Klavnica)	222	333.100	731.578	220	8	8	100	41.637	91.447	219
50.	Brezovica 94 (Dolomiti)	79	198.560	456.684	230	5	5	100	39.712	91.336	229
51.	Hrana (M-Rudar Idrija)	138	164.346	363.533	222	4	4	100	41.086	90.883	221
52.	Hrušica (Grmada)	168	246.932	544.242	220	5	6	120	49.386	90.707	183
53.	Rožna dolina IX/17 (Dolomiti)	254	467.476	992.421	212	11	11	100	42.498	90.220	212

Prihaja novost za aranžerje
Mile Bitenc

Ploščica za cene

Zvone Gole in Miro Škrli, aranžerja v M-Rožnikovih tozdih Savica in Dolomiti napovedujeta novost – novo oblikovano, praktično in čedno ploščico za označevanje blaga in njegove cene. Uporabna bo predvsem za označevanje delikates, mesa, slaščic.

Vsi vemo, da listki s cenami, ki bingljajo s salam, klobas, sirov in slaščic, niso niti lepi (kmalu so mastni in umazani), niti pregledni. Pa tudi redkokdaj se zgodi, da so vsi enako napisani, enako oblikovani, saj se cene prehitro spreminjajo, da bi bil aranžer lahko vsak hip pri roki.

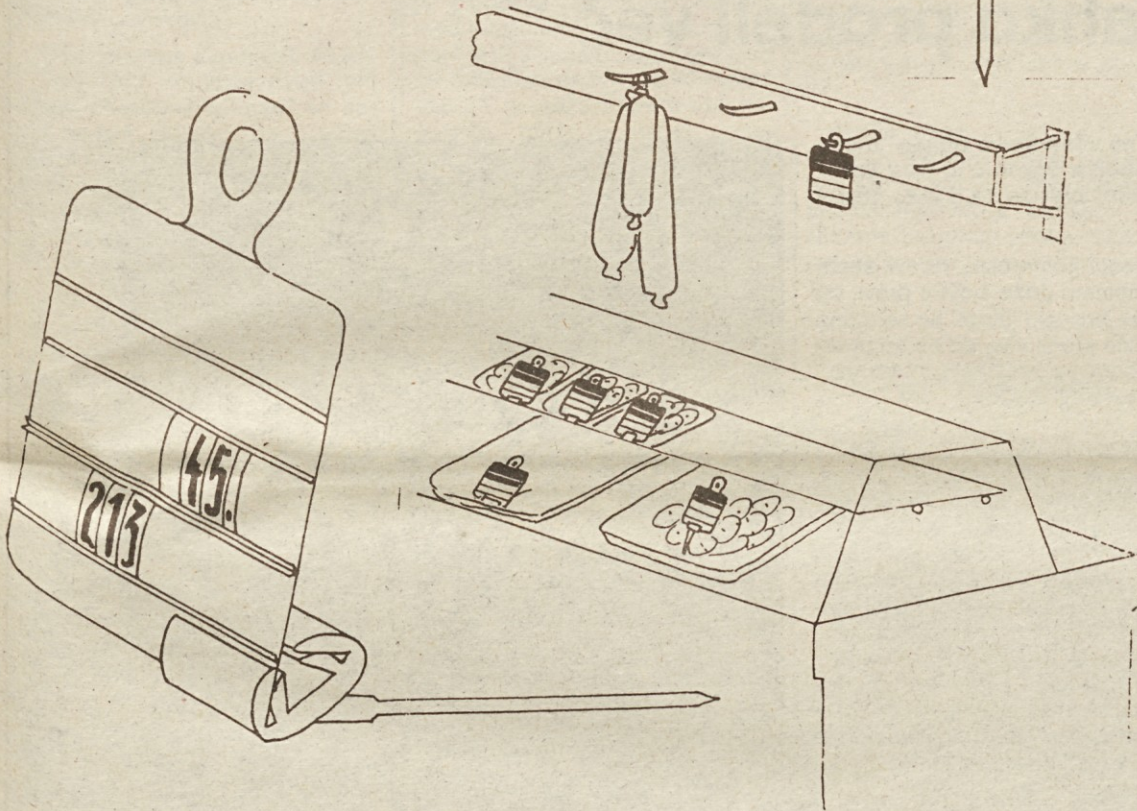
Zvone in Miro sta že izdelala prve vzorce ploščic. Ploščica je izdelana iz črne folije z rdečim pretiskom v zgornjem delu, kjer je prostor za izpis imena izdelka in proizvajalca. V spodnjem delu pa je prostor za ceno, ki se vstavlja v kovinski profil. Na ploščici je dovolj prostora tudi za označitev cene »čistega izdelka« – n. pr. olupljene sala-

me. Na spodnjem robu je tudi nastavek iz higienske plastike (z atestom), ki se lahko zabode v izdelek.

Ploščice, ki jima izdelovalca pravita »delikatesni cenik«, bodo naprodaj v serijah po 100 komadov, temu pa bosta izdelovalca dodala še ustrezno število števil, potrebnih za sestavljanje cen.

Priložena skica nazorno kaže uporabo in uporabnost ploščice.

Če vas novost zanima, pokličite avtorja, in sicer: Zvoneta Goleta v tozd Savica, Oražnova 12, tel. (061) 221-480, Mira Škrlija v tozd Dolomiti, Tržaška 37, tel. (061) 261-962.

Križem – kražem

D	L	Ö	J	K	S	R	A	M	M	A	H	R	N	E	S	R	E	P	H	N	O	J	T	N	I	A	S
U	R	E	Y	S	S	E	R	A	S	E	S	T	O	U	R	N	E	L	L	E	S	S	N	E	V	L	A
L	D	N	U	S	O	T	R	E	N	E	S	M	M	O	M	R	E	N	A	U	L	T	G	I	Y	D	N
B	R	M	E	R	E	T	D	A	T	S	F	O	H	T	S	M	B	L	N	V	R	E	R	N	M	E	G
E	A	H	B	G	I	O	A	Y	N	T	N	E	D	A	G	E	O	O	D	G	H	I	E	E	A	R	E
C	W	K	R	N	R	P	S	S	N	T	Ä	L	R	A	B	E	V	C	A	S	O	N	B	I	D	N	R
C	D	K	A	N	R	E	T	S	A	P	E	T	B	I	W	U	E	E	U	R	B	L	N	W	O	A	D
O	O	G	U	V	K	A	B	L	M	F	R	O	S	I	S	N	T	I	L	D	E	Z	E	T	D	E	L
B	O	R	N	E	A	D	E	N	L	E	R	I	O	L	E	L	G	E	R	T	N	L	S	R	B	I	A
L	W	E	B	T	Č	B	B	R	I	D	G	M	A	N	L	R	B	F	N	E	T	A	I	Y	P	N	G
K	A	B	E	B	R	I	A	N	D	T	R	C	K	I	E	I	E	R	A	A	A	E	E	L	O	E	
O	K	N	G	M	E	K	H	T	R	O	W	A	H	B	T	B	W	O	C	I	N	I	H	L	H	S	R
O	O	R	G	S	M	A	D	D	A	D	S	C	N	A	I	D	L	R	E	K	C	D	R	X	A	T	K
M	E	O	A	M	M	A	H	A	L	T	R	L	T	G	I	D	N	A	L	R	E	H	T	U	S	A	V
A	L	K	R	T	U	V	T	A	L	U	E	T	E	R	I	N	K	A	T	Z	G	T	E	H	L	W	I
N	A	N	B	H	S	I	W	E	H	E	A	R	A	I	M	R	E	F	R	E	L	E	T	T	I	P	S
S	D	R	A	H	C	I	R	C	N	N	N	C	I	E	D	I	G	R	O	B	I	N	S	O	N	K	T

Spoštovani reševalci!

To pot vam ponujamo uganko drugačne vrste. V različnih ugan-karskih časopisih jo objavljajo pod različnimi naslovi – osmo-smerka, križ – kraž in podobno. Ne zahteva posebnega ugan-karskega ali enciklopedičnega znanja. Zahteva pa določeno mero

potrpljenja in malo ostrejše oko. Rešuje pa se takole: v vseh osmih možnih smereh vodora-vno in navpično, diagonalno – vse v dveh smereh, je razvrščenih 92 spodaj napisanih nobelov-cev. Napisani so po abecednem redu, v liku pa jih poste našli pomešane. Ko boste s črtanjem v vseh smereh izločili vse črke, iz

katerih so sestavljeni njihovi pri-imki, vam bodo neporabljene čr-ke dale rešitev – ime in priimek našega nobelovca in kraj njego-vega rojstva.

Rešitev pošljite do 15. aprila Centru za obveščanje SOZD MERCATOR-KIT, TITOVA 137,

Ponedeljek, 14. marca 1988 DELO ★ stran 7

sozd
**Mercator -
Kmetijstvo Industrija
Trgovina** n. sub. o. Ljubljana

Metalka, n. sol. o., TOZD Računalniški inženiring, n. sol. o.

objavlja
prosta dela oz. naloge

sistemskega analitika – 1 delavec

Pogoji:

- visoka šola ustrezne smeri (stopnja VII) in 3 leta delovnih izkušenj z IBM operacijskim sistemom MVS ali
- višja šola ustrezne smeri (stopnja VI) in 5 let delovnih izkušenj z IBM operacijskim sistemom MVS
- poznavanje tehnologije dela izdelave računalniških aplikacij
- znanje angleškega jezika
- dvemesečno poskusno delo.

sistemskega inženirja – 1 delavec

Pogoji:

- visoka šola ustrezne smeri (stopnja VII) in 1 leto delovnih izkušenj v računalniških komunikacijah ali
- višja šola ustrezne smeri (stopnja VI) in 3 leta delovnih izkušenj v računalniških komunikacijah
- znanje angleškega jezika
- poznavanje tehnologije dela
- izpit iz varstva pri delu
- dvemesečno poskusno delo

Pisne ponudbe sprejema Metalka, n. sol. o., Ka-drovska služba, Ljubljana, Dalmatinova 2 8 dni po objavi.

12-3252

Če je ne bi zagodel tiskarski škrat, bi bil razpis tovrstnih del in nalog lahko resen dokaz, da gre tudi naš SOZD v 21. stoletje.

Novo v ponudbi hotela Ilirija

Mile Bitenc

Biljard in karambol

Je že tako, da si danes gostinci na razne načine skušajo pridobiti goste. Sama ponudba hrane in pijače je kajpak bore malo in vsaka dopolnitev pomeni več gostov, več zadovoljstva, večji prihodek. Zimski vrt hotela Ilirija v Šiški, kamor še pred leti nisi smel v kavbojkah, brez kravate, malo manj urejen (takrat je še živel v svojem popolnem sijaju!), je bil zadnje čase vse manj obiskan.

Treba si je bilo izmisliti nekaj, kar bi steklo. In ker prav v tem času spet prihajajo v modo igre biljarda in karambola, so ugriznili prav v to.

»Uspešno bomo poslovali le, če bomo oblikovali novo ponudbo in raznovrstne storitve, ki bodo med naše goste pritegnile sodobne potrošnike, « je na slovesnosti ob otvoritvi, bila je 15. marca zvečer, dejal direktor hotela Ilirija **Janez Elikan**. Poudaril je, da to ni lahko, kajti prav v gostinstvu je vse večja konkurenca, zaradi nizke akumulativnosti pa so možnosti za kaj novega vse manjše. »Vseeno« je dejal, »zdaj z uvedbo biljarda načrtujemo

več obiska, več stalnih gostov oziroma igralcev, ki jih bi čez čas združili v biljardni klub, izdali članske izkaznice, sčasoma prirejali turnirje in seveda tiste, ki igre ne poznajo, naučili igrati.«

Leon Pogelšek, lastnik igralnih miz in njegovi sodelavci, so bili že prvi večer zadovoljni. Zbralo se je veliko pristašev te igre in čeprav je sedaj v zimskem vrtu kar 9 miz, jih je bilo na trenutke celo premalo.

Dan se po jutru pozna, pravi pregovor. Če bo tako v tem primeru, potem bo odločitev za uvedbo biljarda zagotovo krona na z uspehom.

61113 LJUBLJANA. Enega izžrebanca čaka lepa knjižna nagrada. ADDAMS, ADRIAN, ALDER, ALVEN, ASTON, BECKETT, BEKESY, BERGIUS, BOHR, BORN, BOVET, BRAGG, BRANDT, BRAUN, BRIAND, BRIDGMAN, BUTENANDT CAMUS, CHAIN, CHURCILL, DALE, DALEN, DAM, DEBYE, DIELS, DIRAC, DUCOMMUN, DULBECCO, ESTOURNELLES, FERMI, FIBINGER, GABOR, GIDE, GRIGNARD, HAHN, HAMMARSKJOLD, HAWORTH, HEISENBERG, HESS, HEWISH, HOFSTRADTER, HUXLEY, KARLFELDT, KASTLER, KATO, KAVABATA, KOOMANS, KORNBERG,

LAGERKVIST, LANDAU, LANGMUIR, LEE, LOLOIR, LOEWI, LORENZ, LURIA, LYNNEN MANN, MARTIN, MOMMSEN, MONETA, MONTALE NATA, NEEL PASTERNAK, POTTER, PRELOG, RENAULT, RICHARDS, RICHET, ROBINSON, ROOSEVELT, SAINT JOHN PERSE, SANGER, SARTRE, SATO, SEFERIS, SEGRE, SPITTELER, STARK, STEIN, SUMMER, SHUTHERLAND TAMM, THEILER, TIMBERGEN, UREY, WALD, WALTSON, WIEN, WILLSTATTER, WOODWARD opomba: Nobelovca in DALE in Dalen sta uvrščena ločeno.

Agroski 1988 v znamenju SOZD MERCATOR-KIT

Alenka Por

Nabrušeni robniki

Ob številnih športnih uspehih, ki nam jih je prinesla zimska sezona, je bralce časopisa prijetno obvestiti tudi o uspehu, ki so ga naši smučarji dosegli na 11. zimskih športnih igrah Agroski 1988. Te so bile v organizaciji SOZD Merx 4. marca na Golteh.

Zimska Mercatoriada, ki je bila pretekla leta izbirna tekma, je bila letos neposredno za Agroskijem, zato so ekipo sestavljali najboljši tekmovalci iz preteklega leta. Izbira je bila pravilna in rezultat je bil najboljši. Ekipe Mercatorja je bila med 38 prijavljenimi ekipami prva. Rezultati, kakršne dosegajo naši tekmovalci, so že nekaj let opozarjali na možnost dobre uvrstitve, zato moramo neskromno reči, da smo želeli stati na najvišji stopnički.

Najboljše ekipe so bile torej:

1. SOZD MERCATOR-KIT — 1561 točk
2. SOZD ABC Pomurka Murska Sobora — 1248 točk
3. SOZD Merx Celje — 1129 točk
4. SOZD Emona Ljubljana — 1126 točk
5. SOZD Hmezad Žalec — 1103 tičke

Medalje pa so dobili naslednji naši delavci:

veleslaom — ženske

skupina A

3. mesto Janja Globevnik — čas 44.86 (zmagovalni čas 43.32)

moški skupina C

3. mesto Anton Košir, M-Rožnik — čas 43.28 (zmagovalni čas 42.23)

moški skupina A

2. mesto Aleš Košir — M-KŽK Gorenjske — čas 37.62 (zmagovalni čas 37.60)

tek

ženske supina B

1. mesto Marija Kavčič M-Inter-na banka — čas 7.37.00

moški skupina B

1. mesto Jaka Reš M-KŽK Gorenjske — čas 11.20.00
3. mesto Anton Vencelj, M-Pekarna Grosuplje — čas 12.12.80

moški skupina A

1. mesto Klemen Dolenc M-KŽK Gorenjske — čas 11.29.90

Namesto voščenke jonagold

Alfred Železnik

Nemcem bi lahko prodali več

Sevnica je bila že v času monarhije na cesarskem Dunaju znana po jabolku — sevniki voščenki. Ta jabolka dozori le še v kakšnem zapuščenem kmečkem sadovnjaku, svet pa se danes grebe za drugačne sorte jabolk.

Tujina se zanima predvsem za jonagold, zlati delišes in jonatan, ki so ga nekateri sadjarji že domala odpisali. Očitno bo treba v strokovnih krogih reči še marsikatero o sortnih izborih.

To zimo je iz skladišča M-Kmetijskega kombinata Sevnica na Blanci, težki vlačilec odpeljal zadnje količine zlatega delišesa za kupca iz Zvezne republike Nemčije.

3. mesto Jože Stanonik M-KZ Logatec — čas 12.49.30

K odlični uvrstitvi so seveda prispevali tudi ostali sodelujoči. Za ekipno uvrstitev sta se upštevala dva najboljša časa uvrščenih tekmovalcev iz vsake kategorije. Organizacija, ki je imela v vsaki kategoriji po enega tekmovalca se je uvrstila za organizacijo, ki je imela uvrščena dva tekmovalca.

Poleg zmagovalnega pokala smo prejeli tudi prehodni pokal. Oba stojita na uglednem mestu na sedežu sozda, kjer si ju lahko ogledate.

Tudi za pokal Agroski so Kažekajevci med najbolj zaslužnimi.

Glasilo delavcev in združenih kmetov sozda Mercator — Kmetijstvo Industrija Trgovina

Glasilo delavcev in združenih kmetov sozda Mercator-KIT, n. sub. o., Ljubljana, Titova 137. Izdaja Center za obveščanje SOZD Mercator-KIT. Uredništvo: Titova 137, 61113 Ljubljana. Tel. 373-047.

Uredniški odbor: Kristina Antolič, Marko Bokal, Marko Glažar, Jože Kirm, Suzana Modrijan, Sergej Paternost, Alenka Por, Marjeta Potočnik, Ljuba Sukovič in Miro Vupotič.

Glavna in odgovorna urednica: Vesna Bleiweis.

Novinar: Andrej Dvoršak.

Vse fotografije — nepodpisane — Andrej Dvoršak.

Tehnični urednik: Matjaž Marinček. Tiska ČGP Delo Ljubljana.

Glasilo prejemajo delavci, združeni kmetje, učenci in upokojeanci sozda Mercator-KIT. Izhaja zadnji petek v mesecu. Naklada 20.000 izvodov. Po mnenju pristojnega republiškega organa je glasilo oproščeno temeljnega davka od prometa proizvodov.

Pera Srečković

Posao za administraciju

— Za tebe Jovo kažu, da si načitan i pismen čovek i kad te već bije takav glas, mogao bi da mi pomogneš.

— A šta ja sa fakultetskom diplomom, doduše, na mestu arhivara, za tebe da uradim? Za čoveka, koji će već sutra postati neki faktor u ovoj firmi?

— Tu i leži zec! Znaš, ako budem baratao sa nekim izrazima koji su imidž, postaću avtoritet u očima baze. Njima, na zboru, treba sa nečim uliti poverenje.

— Steći ćeš ugled ako i ti, kao OOUR-ski rukovodilac, dobro zagreješ stolicu. Izadeš pred ljude sa adutima kao što su lična produktivnost, zalaganje, štednja...

Prvo ovo, molim te! Pričaju da je to pravi redosled stvari.

— Kad već hoćeš, onda na prvom sastanku raširi papire i ređaj ono što se teško tumači. Na primer-transformacije, adaptacije, eskont, subvencija... Ako želiš ima i manje zamršenih reči.

— Šta govori?

— Da bi bilo bliže i popularnije zahtevima trenutka i u što povoljnijem trendu, moraš prisutnima pomenuti i-inflaciju, restrikcije, redukcije, nelikvidnost, birokratija, uravnilovka, verbalno, paradoksalno, apsurd, long-plej, pacer, šoping, komparativno, transfer, prodiskutovaćemo, nivelisadćemo, apsolviratćemo, sanatori, varijabilan...

— Odlično, genije si, Jovo! Reci, ima li još toga?

— Pa evo: Narodni heleb, narodno meso, narodni ogrev, narodni lekovi, šećer, kafa, mleko, deterženti, krediti, prevoz, struja, obuća, odeća, knjige za đake. Onda-nova davanja, nova uzimanja, paketi mera, odmrzavnje, odplate, kamate, gubici, odgovornost, porezi, teškoće, veštačke nestašice, rastezanje, natezanje, »sačekaj, molim te, samo do sledećeg prvog« moj dinar, tvoja milijarda...

— Ama, šta to pričaš, Jovo? Od kada su to strane reči?

— Jesu, i njih u administraciji stalno tumače a nikako da shvate—šta bazi znače.

Vodja komerciale v sevniskem kombinatu Jože Bavec pravi, daj so za prodajo jabolka na zahodna tržišča storili vse, da pa se bodo prodora še načrtneje in agresivneje lotili z letino 88.

Redki so izvozniki, ki se lahko pohvalijo z inozemskimi cenami, višjimi od domačih. To uspeva Sevnicanom z jabolki. Obenem pa Sevnicanani ugotavljajo, da bi bila prodaja še boljše, če bi jabolka prodajali v primernejši embalaži.

To pa je že zgodba o tem, kako bi se dalo z boljšim oblikovanjem nečesa, čemur pravimo za boj za jabolka, več zaslužiti.

Zadnje količine delišesa za Nemce.

V izgubi zaradi ZIS-a

Alfred Železnik

Izkušeni obupan

Bili so že hudi časi, toda krški Agrokombinat je vaje plovbe med Scilo in Karibdo. Tako ali drugače se je ognil čerem brez izgub. Torat se številke žal ne izidejo.

Pred zaključnim računom smo se pogovarjali z vodjo plansko-analitske službe Konradom Zupančičem, ki je skrušeno ugotovil, da bodo po vsej verjetnosti zabredli globoko v rdeče številke. Javna skrivnost je, da so novembrski ukrepi zvezne vlade hudo prizadeli kmetijske organizacije. Direktor Agrokombinata Ing. Franc Juvanč pravi, da so ukrepi ZIS prizadeli vse tozde: od temeljne organizacije kooperantov, sadjarstva, vinogradništva do — najhuje — velike farme prašičev na Pristavi.

Zadnje količine delišesa za Nemce.

V izgubi zaradi ZIS-a

Alfred Železnik

Izkušeni obupan

Bili so že hudi časi, toda krški Agrokombinat je vaje plovbe med Scilo in Karibdo. Tako ali drugače se je ognil čerem brez izgub. Torat se številke žal ne izidejo.

Pred zaključnim računom smo se pogovarjali z vodjo plansko-analitske službe Konradom Zupančičem, ki je skrušeno ugotovil, da bodo po vsej verjetnosti zabredli globoko v rdeče številke. Javna skrivnost je, da so novembrski ukrepi zvezne vlade hudo prizadeli kmetijske organizacije. Direktor Agrokombinata Ing. Franc Juvanč pravi, da so ukrepi ZIS prizadeli vse tozde: od temeljne organizacije kooperantov, sadjarstva, vinogradništva do — najhuje — velike farme prašičev na Pristavi.

celo vrnjene na tiste pred 31. oktobrom lani. Zaradi omenjenih stvari, podražitve goriva in maziv, smo izgubili 329 milijonov dinarjev, pridobili pa prav nič. Tudi zadnja podražitev mleka nam ni prinesla ničesar, saj je bil to le obliž za kmete. Treba je računati še na posredne učinke. Cene v pristojnosti republik, občin in grupacij so nam odnesle nadaljnjih 400 milijonov dinarjev takimenovanih posrednih učinkov. Visoka izguba bo v naših tozdih Poljedelstvo-meso ter Vinogradništvu. To bo potegnilo za seboj vso delovno organizacijo, saj je nismo zmožni solidarno kompenzirati. Česa podobnega še nismo doživeli,« je dejal izkušeni in marsičesa vajeni priletni gospodarstvenik Konrad Zupančič, vidno zaskrbljen.